

Novice iz Moravške doline

GLASILO OBČINE MORAVČE / SEPTEMBER 2023 / ŠTEVILKA 7 / LETNIK XXIV

7

2023

1. september zapisan v zgodovino Moravške doline / str. 10

Veličastno slavnostno odprtje in blagoslov novega športno-izobraževalnega kompleksa, ki ga je odprl župan dr. Milan Blažič z gosti. Zadovoljni obrazi obiskovalcev so izražali hvaležnost in zadovoljstvo nad pridobitvijo.

Primož Peterka / str. 17

Prvi Slovenec, ki je dvakrat zapored dvignil v zrak veliki kristalni globus. Spomini na njegove izredne dosežke so večni. Ponosni smo, da nova športna dvorana nosi njegovo ime.

Obrazi moravške prihodnosti / str. 25

Svet je na dlani, ne samo za mlade, ampak za vse nas. Radovednost, pogum in avanturizem so odlike mladih, tudi iz Moravške doline. Predstavljamo Lariso Novak, ki jo je želja po novih znanjih in spoznavanju drugačnosti opogumila, da razišče svet.

Farno žegnanje v Pečah / str. 33

V nedeljo, 27. avgusta 2023, je v župniji Peče potekalo farno žegnanje. Tretje leto zapored je ta dan tudi praznovanje občinskega praznika v počastitev Franca Pirca. Letošnja bera je bila blagoslov prenovljene kapele s Plečnikovim oltarjem, župnijske pisarne in učilnice v župnišču.

2023/2024

MORAVŠKE LILIJE

vabijo k vpisu v novo sezono dekleta starejša od 6 let!

PRIJAVE Z IMENOM IN KONTAKTNIM ELEKTRONSKIM NASLOVOM NA:

moravske.lilije@gmail.com

Tek na Limbarsko goro

nedelja, 12. november 2023, ob 11. uri

Start: Zalog pri Moravčah; Cilj: Limbarska gora
dolžina proge: 5,1 km; višinska razlika: 395 m

Predprijava in plačilo preko prijavnega obrazca na spletni strani teknalq.dklimbarskogoro.si. Tam najdete tudi razpis z natančnejšimi navodili.

Razglasitev rezultatov: 12.30 na Limbarski Gori

Lepo vabljenil

DKLimbarskaGora

Novice iz Moravske doline

SEPTEMBER 2023
ŠTEVILKA 7
LETNIK XXIV

Novice iz Moravske doline je informativno glasilo Občine Moravče, ki je tudi izdajateljica. ISSN 2536-4057. Izhaja predvidoma desetkrat letno in ga prejema vsa gospodinjstva v občini brezplačno.

Sedež in naslov uredništva
Občina Moravče
Vegova ulica 9
1251 Moravče
01 724 71 40

E-poštni naslov
moravske.novice@moravce.si

Uredništvo
Novic iz Moravske doline:

Odgovorna urednica
Albina Močilnikar
(po pooblastilu)

Lektorica
Bernarda Mal

Likovni urednik in oblikovanje
mag. Blaž Slapar

Uredniški odbor
Bojana Dorič
Irena Malovrh
David Koprivšek
Anja Ravnikar

Fotografija na naslovnici
Matej Pušnik

Tisk
SCHWARZ PRINT d.o.o.

Naklada
1800 izvodov

Rokovnik izhajanj, navodila za pisce prispevkov in cenik oglasnega prostora so objavljeni na spletni strani www.moravce.si.

Naslednja številka izide 26. oktobra. Prispevke za objavo pošljite na elektronski naslov moravske.novice@moravce.si. **Rok za oddajo je 2. oktober.** Pisci sami jamčijo za verodostojnost vsebine objav ter za avtorstvo besedil in slikovnega gradiva. Novice iz Moravske doline so vpisane v razvid medijev pri Ministrstvu za kulturo RS pod zaporedno številko 374.

Lokalna društva, institucije in posameznike vabimo, da z objavo v Novicah iz Moravske doline izkoristijo možnost napovedi dogodkov v prihajajočih mesecih.

dr. Milan Balažič
župan občine Moravče

Gremo v novo šolo

Drage občanke in občani Občine Moravče.

Povodenj je Moravški dolini prizanesla – Rača ni bila nikoli problematična, Drtiščica pa ne poplavlja več zaradi novega prepustnejšega mostu pri Serjučah in obnovljenih dveh pri Puklčevem mlinu. Zgodil se nam je en večji plaz, vse ostalo so manjše poškodbe predvsem makadamskih cest po občini, ki pa jih bomo zaradi obsega popravljali še kar nekaj časa. Pomembna zadeva. V novem dvoletnem proračunu bomo zato več denarja namenili za nove asfaltne odseke, obenem pa bo ena večjih investicij vgradnja filtrov v naše vodne vire, da se ne bodo ob vsakem malo večjem deževju takoj zakalili. Tudi pomembna zadeva. V petek, 11.

Šola do leta 1967

avgusta, smo odprli novo asfaltirano cesto proti Vojnemu dolu, naši zadnji vasi na vzhodu občine. Prav tako v petek, 25. avgusta, smo odprli še nov asfaltni odsek na Podstrani. Vsekakor pomembni zadevi. Nestrpno pa smo letos vsi čakali 1. september, prvi šolski dan. To je bil dan za zgodovino.

Svečanost odprtja novega prizidka osnovne šole Jurija Vege, nove športne dvorane Primoža Peterke, energetske obnovljenega starega dela šole in novega športnega igrišča

Najprej si pogledjmo nekaj dejstev. Temeljni kamen celotnega projekta je bil položen 3. novembra 2021, gradnja pa je trajala od 15. novembra 2021 do 31. avgusta 2023, oziroma 654 dni – manj kot dve leti. Navkljub potresu, epidemiji in ujmam.

Pri sanaciji popotresnega plazu na gradbišču je bilo izvedenih 42 armiranobetonskih pilotov premera \varnothing 80 cm, dolžine 6 do 11 m, ki so medsebojno povezani z armiranobetonskimi gredami in dodatno sidrani z 19 geotehničnimi sidri dolžine tudi do 30 metrov. Konstrukcija novogradnje je armiranobetonska; skupno je vgrajenih več kot 3.000 m³ betonov in skoraj 500 ton železa. Postori novega dela šole so izjemni. Velikost igralne ploskve športne dvorane je 43,10 m x 26,25 m, kar omogoča ureditev treh vadbenih enot. Tribuno sestavljata dve komponenti: izvlečna tribuna ima 126 sedežev, fiksna tribuna pa 160, skupno torej 286 sedežev. Če priključimo prostor parterja, je tu še dodatnih vsaj 1 500 sedežev. Športna dvorana bo namenjena učenkam in učencem šole, pa tudi vsem drugim športnim in kulturnim prireditvam ter redni vadbi. Spremljata jo manjša telovadnica s plezalno steno in zunanje športno igrišče v velikosti rokometnega.

Svečanost odprtja je bila veličastna: središče Moravč še nikoli ni videlo tako nepregledne množice ljudi, ki so si vsi želeli novo, največjo – ne pa najvišjo: zvoniki sv. Martina so še vedno višji – zgradbo na Moravškem ogledati. Skupaj z ministrom za vzgojo in izobraževanje dr. Darjom Feldo sva odprla nov šolski kompleks, z našim skakalnim asom Primožem Peterko pa športno dvorano, ki odslej nosi njegovo ime. Škof dr. Anton Jamnik je s prijazno besedo opravil blagoslov. Naš »minister za kulturo« Milan Kokalj pa je skupaj z učiteljicami, učenkami in učenci ter moravško godbo pripravil odličen program. Moravški ljudje so bili navdušeni nad tem, kar so videli.

Moravška podjetnost

Vse te in tudi druge nove pridobitve, ki prihajajo, so neločljivo povezane z vsakodnevnim prizadevanjem, da si – ne le prihodnost – že sedanost

zamišljamo drugače, kot je, in da jo preoblikujemo. Naloga nastane hkrati s sredstvi za njeno rešitev. Dovoljena so vsa sredstva, ki ne škodujejo komu drugemu. Meja, do katere gre lahko vsakdo pri uresničevanju svojih interesov, ne da bi škodoval drugemu, je določena z zakonom (ta prepoveduje pravico pesti, nasilje, rop in zvižajo) – kot je meja med dvema poljema označena z mejnikom. Vse ostalo je področje naše svobode: politično smo morda že nekako svobodni, kar na Moravškem še malo pogrešam, je to, da se začne še bolj kot doslej uveljavljati svoboda podjetništva, še posebej med mladimi. To pomeni, da imaš pogum in idejo, s katero greš na trg in z njo uspeš – sebi in skupnosti v prid. Drugače rečeno, to je način, kako si lahko ustvariš svet po svoji podobi.

Vi ste lastniki občine Moravče

Čigava je Občina Moravče, kdo je lastnik te občine? Po vseh pravilih, pravnih in naravnih, je ta občina last njenih občank in občanov, sestavljajo pa jo ljudje, ozemlje in oblast. Občina je v lasti in oblasti ljudi, ki so demokratično izbrali svoje predstavnike in skupaj z njimi vladajo okolju in ozemlju, na katerem živijo. Naša Moravska dolina z okoliških hribovjem je naš naravni življenjski prostor, gospodarska dobrina in kulturno okolje, ki nas določa kot osebe in nam daje občutek varnosti, istovetnosti in zgodovinskega izvora.

Povezanost z okoljem nas spodbuja k njegovi ohranitvi v interesu sonaravnega življenja. Zato je zavarovanje naše narave – poleg naše podjetnosti, vzajemnosti in solidarnosti – bistveni pogoj naše pridružitve najbolj razvitim delom Slovenije. Da bomo znali izkoristiti priložnosti, moramo Moravčani biti samozavestni in pogumni, Občina pa je tu kot servis, ki služi vsakemu občanu in lokalni skupnosti kot celoti.

Dobra letina

Tudi občina je v bistvu podjetje, ki ga je treba upravljati po podjetniških, ne samo po političnih načelih. Zato moderniziramo občinsko upravo, da bo lahko naša občina učinkovito orodje v rokah demokracije, da bo delovala v korist občanov in občanov ter da bo uspešno izvajala konkretne projekte, ne pa se – kot nekateri večno včerajšnji moravški politiki – izčrpavala v praznem politikantstvu in boju za oblast. Naša občina mora postati za vse občanke in občane enako prijazna domovina. Obljubil sem in držal bom besedo: vse delitve med nami razumem kot več ali manj umetne in napihnjene, veliko veliko več nas povezuje. Z delom bomo vsak zase in skupaj ustvarjali prihodnost za sebe in za svoje družine. Za to pa je potrebno zgolj pošteno delo in dobro gospodarjenje. Tudi pretekla leta smo zasejali nekaj dobrih del. Letos je napočil prvi jesenski čas žetve: novi del šole, obnovljeni stari del, športna dvorana in zunanje športno igrišče. Prihajajo novi projekti, najprej dom starejših občanov. Vse kaže, da bodo letine tudi v prihodnjih letih dobre in zdrave.

120. obletnica brzovanja v Moravčah: gradnjo optičnega omrežja je potrebno pospešiti

Župan Občine Moravče dr. Milan Balažič je 14. septembra sprejel vodstvo in izvajalce podjetja Rune, ki po Moravški dolini gradi novo optično omrežje. V pogovoru z direktorjem Runeja Stojanom Nikoličem mu je ta zagotovil, da bo izvajalec v kratkem zaključil z gradnjo optičnega omrežja v osrednjem delu občine (Zalog pri Moravčah, Straža, Drtija, Češnjice in Moravče). Tisti naročniki, ki v vzhodnem delu občine na bolj oddaljenih področjih še niso bili priključeni, bodo na vrsti po preučitvi vsakega posameznega primera.

Projektiranje optičnega omrežja na zahodnem delu občine je praktično končano: dva glavna voda bosta potekala po južni (od Češnjic do Stegn) in severni liniji (od Postrani do Imenj). Prav tako bo za zahodni del občine zgrajena dodatna centrala. Župan je ob tem izrazil pričakovanje, da se bo delo na izgradnji optike pospešilo in ne bo treba čakati toliko časa, kot so do leta 1903 morale Moravče čakati na svoj prvi brzovaj (telegraf). Prav te dni namreč praznujemo stodvajseto obletnico le te – takrat pomembne – telekomunikacijske pridobitve.

Župan odprl občinsko pisarno za kmetovalke in kmetovalce

BESEDILO: PETRA PERGAR

Od septembra naprej je kmetom v Moravčah na voljo svetovalna pisarna. Pisarna je odprta vsako **prvo sredo v mesecu med 11. in 12. uro** (v pritličju zavijete desno). Na začetku delovanja pisarne bodo svetovanja osredotočena na sredstva, ki jih našim kmetom že kar nekaj let omogoča Občina Moravče. V začetku vsakega leta Občina Moravče na spletni strani in v Novicah iz Moravške doline

objavi javni razpis. Nanj se lahko prijavijo vsi kmetje v Moravški dolini (z MID številko), ne glede na velikost kmetije. Na razpisu se lahko dobi nepovratna sredstva za posodobitev kmetij, urejanje zemljišč in pašnikov, izgradnjo gozdnih vlak, nakup kmetijske mehanizacije, pomoč čebelarstvu in izobraževanje.

Trenutno je v pripravi sprememba pravilnika in razpis za naslednje leto. Zato vas vabimo, da se oglasite v svetovalni pisarni in nam sporočite vaše konkretne predloge.

170 let od prve izvolitve Moravškega župana: proračun za nov razvojni zagon

Z delovnim sestankom Občinske uprave Občine Moravče se je 12. septembra začel postopek za sprejem novega občinskega proračuna **za leti 2024–2025**. To obdobje bo sicer obeleženo s prizadevanji za čim prejšnjo izgradnjo treh velikih projektov, kjer gre za investiciji države in zasebnega kapitala: država bo financirala izgradnjo doma starejših občanov in zahodno obvoznico mimo Moravč, zasebni kapital pa veliko sončno elektrarno.

Prioriteta novega občinskega proračuna je oskrba z vodo, natančneje, vgradnja filtrov proti zakalitvi vode na vrtinah Ples 1 in 2 ter povečanje glavnega vodohrana v Drtiji. S tem bo omogočena normalna oskrba s pitno vodo tudi v času velikih nalivov. V osnutku novega proračuna je tudi 20 novih asfaltnih odsekov, novi vodovodi, kanalizacija (Češnjice) in prenova električnega omrežja.

Predloge za nov proračun podajajo politične stranke in liste, zavodi in društva. Da bo nov proračun imel status participativnega, je za to poskrbel Zbor vaških skupnosti, na katerem je lahko vsaka moravska vas podala svoje predloge.

Prvo branje novega občinskega proračuna bo Občinski svet predvidoma opravil 18. oktobra in drugo 6. decembra.

Župan Občine Moravče je ob tem spomnil na veliko moravško demokratično tradicijo: Občina Moravče je svoje župane imela že v prejšnjih stoletjih, saj jih je glede na status cesarjeve občine imenoval sam avstrijski cesar. **Septembra 1853 pred 170 leti pa je bil na prvih volitvah – ženske in siromašni še niso imeli volilne pravice – izvoljen moravški župan Janez Lavrač, ki je sestavil prvi pravi občinski proračun.**

Vsebine, objavljene na straneh, namenjenih strankam oz. listam občinskega sveta, izražajo osebna mnenja avtorjev. Za njihovo vsebino uredništvo ne odgovarja. Avtorji sami zagotavljajo verodostojnost in resničnost zapisanega. Prispevki niso lektorirani, vanje tudi ne posegamo z uredniškimi popravki.

Podpiramo pomembne razvojne projekte

Spoštovani soobčani.

Ko spremljam razvoj naše lepe Moravske doline, se mi utrne mnogo pozitivnih misli, ki jih težko strnem v en odstavek.

Vse pohvale ekipi Društva podeželske mladine Moravče, ki je kljub majhnemu številu uspešno izpeljala Evropsko prvenstvo v ročni košnji. Vsa pohvala sedanjemu županu in vsej občinski upravi, da skrbijo za razvoj in dobrobit naše doline. Izpeljali so številne in pomembne razvojne projekte. Od obnovitve številnih cest, raznih prireditev v občini ob državnih in občinskih praznikih, odprtje Vegove pot ... In seveda najbolj pomembno in težko pričakovano, odprtje prenovljene šole in nove športne dvorane Primoža Peterke. Slovesnosti se je udeležil tudi dr. Darjo Felda, minister za vzgojo in izobraževanje, ki smo mu v občinskem odboru stranke zelo hvaležni, da si je vzel čas. Vemo, da je zaradi poplav situacija v mnogih šolah težka in žalostna, zato je pomembno, da se imamo priložnost veseliti dobrih stvari.

Digitalni napredek poraja tudi potrebo po digitalnem opismenjevanju starejših občanov, zato podpiramo pobudo, da se v okviru občine vzpostavi novi center za izobrazbo starejših občanov. Vsekakor upam, da se tej vsebini nameni več pozornosti. Vendar vse ob svojem času, saj nas čaka še veliko dela in velikih zalogajev.

Srečno vsem!

Pavel Puhan, Gibanje svoboda Moravče

SVOBODA!

Pogled z druge strani

Spoštovane občanke in občani!

Ob odprtju šole smo slišali župana Balažica, da so to novo pridobitev podprle stranke in liste partnerstva za razvoj. Gospod župan! Lista Martina

Rebolja ni podpisnica partnerstva za razvoj, ker bi nasprotovali napredku in razvoju. Nasprotno 14 let smo si prizadevali za enakomeren razvoj in napredek, enako naši predhodniki. Če ste takrat sledili ali boste pogledali nazaj, smo brez partnerstva za razvoj, tudi mi odprli podružnično šolo, vrtec, novo knjižnico, nove občinske prostore, pripravljali za gradnjo OŠ Moravče, pripravljali za gradnjo športnega igrišča pri šoli, razvijali občino z veliko kilometri cest, vodovoda in kanalizacije. Ob tem pa povečali financiranje družbenih dejavnosti. Gasilsko zvezo Moravče s petimi društvi smo tehnično posodobili, da je lahko stopila v bok sosednjim zvezam in društvom, obudili smo delovanje civilne zaščite, organizacijsko, kot tudi z izobraževanjem in opremo. Polovico tega časa je potekala svetovna finančna kriza, **ni pa bilo občinske krize, saj je vse od**

2005 nismo poznali. In ne pozabite, da smo pridobili gradbeno dovoljenje za dom starejših.

Nismo potrebovali partnerstva za razvoj, saj smo bili prepričani, da je vseh 14 svetnikov pripravljeno podpreti dobre projekte, tako kot vedno naša lista.

Vsem šolajočim se želimo veliko uspeha pri učenju in varne poti, predvsem učencem pa tudi dobrega počutja v novi šoli.

LISTA MARTINA REBOLJA,
svetnik Martin Rebolj

Pripomba uredništva: Po preverjanju dejstev je uredništvo ugotovilo, da je Lista Martina Rebolja glasovala proti proračunu Občine Moravče, ki je podpiral gradnjo nove šole in športne dvorane. Torej je gradnji dejansko nasprotovala.

Za dogovor med občino Moravče, podjetjem Termit in državo

BESEDILO: NOVA LJUDSKA INICIATIVA MORAVČE (nLIM) (podpisniki so znani uredništvu)

Vsi poznamo našo polpreteklo zgodovino. Moravska dolina je bila v preteklosti ponižana v sredstvo za zadovoljevanje lakomnosti kapitala. V našem primeru ima razmerje koristnosti čisto določen smisel – namreč tega, da so lastniki Termita sebi koristili tako, da so škodovali nam. Več kot so Moravčani delali v Termitu, hitreje so pomnoževali in povečevali bogastvo lastnikov Termita, ki nam je neprijazno stopal nasproti s svojim onesnaževanjem našega naravnega okolja in zdravja ljudi. Mnogi od nas do zadnjih let, ko so bile opravljene resne analize, niso vedeli, kaj se dogaja. Nekateri se nojevsko obnašajo še danes. Ljudje oblikujemo lastna življenja, toda ne oblikujemo jih tako, kakor bi se nam zljubilo; ne živimo svojih življenj v okoliščinah, ki smo si jih sami izbrali, temveč v okoliščinah, na kakršne smo neposredno zadeli, kakšne so bile dane in ustvarjene s strani naših predhodnikov.

Kapital se mora odpovedati onesnaževanju

Grda dediščina stare moravske politike kakor mora leži na možganih naše generacije. Ko smo jo spoznali, smo vedeli, da bomo morali skozi celo vrsto dolgih spoprijemov: stvari ni mogoče rešiti naenkrat, četudi si tega še tako želimo – in če nam hitro ne uspe, potem gremo lahko domov spat. Ne. Za seboj imamo prve uspehe. Vendar smo šele na pol poti. Ugotovili smo, da država (ministrstvi za okolje in infrastrukturo) predlaga spremembe okoljske zakonodaje in ukrepov le v skrajni sili, že obstoječih zakonov pa, če je le mogoče, sploh ne izvajajo. Koristi lokalne skupnosti – čisto in zdravo okolje – imajo brezpogojno prednost pred koristmi kapitala. Če je z lastniki Termita možno voditi dialog, potem bomo tudi mi v naših zahtevah zmerni, še posebej, če se bo kapital odpovedal onesnaževanju. Verjamemo, da bi lahko obe strani

spravili v pravično in skladno razmerje. Lov za bogastvom ni končni namen družbe, če hoče ta napredovati za vse njene pripadnike. Ko pa je edini cilj bogastvo za vsako ceno, takšna pot vsebuje elemente svojega lastnega uničenja.

Smo za plodni dialog

Bolj razvite zahodnoevropske civilne družbe in lokalne skupnosti so s strani države povečini že izbojevale okoljske standarde: te nam kažejo podobo naše prihodnosti. Zato ne smemo popuščati. Kapitalu praviloma ne gre za to, kaj je res in kaj ne, ampak kaj je zanj koristno in kaj škodljivo. Pred nami je naloga, da okoljsko zavarovanje in očiščenje Moravske doline izpeljemo ne glede na morebitno zavajajočo propagando in izjave stare moravske politike. Naloga nastane hkrati s sredstvi za njeno rešitev. Zdaj ta sredstva imamo: ploden dialog obeh strani, da se najde najboljše možne rešitve. Hkrati imamo zavest o tem, kaj se nam je od šestdesetih let prejšnjega stoletja dogajalo: uničevanje plodne zemlje, izganjanje ljudi, zvižajne metode odvzemanja zemlje in zakopavanje nevarnih odpadkov na podbudo brezobzirnih, destruktivnih in škodoželjnih strasti po bogatenju na račun naših ljudi.

Kot vemo, je bilo nekoč podjetje Termit družbena lastnina. V pogojih pretežno kmetijskega in nerazvitega moravskega gospodarstva, je ključno vlogo pri organiziranju, vodenju in nadzoru podjetja igrala državna in domžalska birokracija. Moravški delavci so se nahajali v neposrednem najemniškem odnosu do te partijske birokracije. Pozneje, od sedemdesetih let naprej, se je vse bolj uveljavljala tudi poslovodna funkcija direktorja in tehničnega vodstva podjetja. Toda eni in drugi so delavce držali v položaju, da navkljub razglašenemu samoupravljanju praktično niso odločali o ničemer.

Moravče bodo postale razvita slovenska občina

S privatizacijo podjetja se je stanje poslabšalo: mukotrpnemu, izčrpavajočemu in uničujočemu naprezanju pri

kopanju kremenčevega peska se je pridružila še nevarnost ob zakopavanju industrijskih odpadkov, ki so podeseterili dobiček novih lastnikov kapitala. Cilj podjetja ni bila več dobrobit moravških ljudi, katerih zemljišča so izkoriščali za odkop peska in zakop odpadkov. Cilj je bilo prilaščanje naravnega okolja, izkoriščanje vse več tujih delavcev, ki so bili še pripravljene delati v težkih pogojih za slabo plačo, in ustvarjanje čim več dobička za peščico privilegirancev. Posledice so vidne: pustošenje narave in trpljenje ljudi, vse zaradi pohlepa po dobičku.

Moravska okoljska kriza je postala slovenski in evropski problem, ki ga bo treba v prihodnjih letih rešiti. Nihče več ne more duha spraviti nazaj v steklenico ali zobno pasto nazaj v tubo. Ljudje iz Moravske doline smo se otreli strahu in vdanosti v usodo. Nočemo biti slovensko smetišče za nevarne odpadke, pa še za pol Evrope zraven. Imamo vse sposobnosti, da se uvrstimo med razvite slovenske občine z normalnim življenjem in gospodarskim blagostanjem. Lastnikom Termita smo v preteklosti vselej predlagali pogovore, ki so jih zavračali in namesto njih serijsko vlagali tožbe. Tem pritiskom se nismo uklonili. Zato tudi vam predlagamo – pogumno naprej, nihče ne bo spoštoval omahljivosti. Preprosto imamo tudi mi pravico do življenja v zdravem okolju. Ne bomo sprejeli nobenega izsiljevanja, zato bo tudi za lastnike podjetja veliko bolje, če v pogovorih s predstavniki Občine Moravče dosežejo pameten dogovor, ki bo dober za vse – tako za razvoj podjetja kot za zaščito našega naravnega okolja.

Gospodarji svoje usode

Imamo odprti obe roki, tako za pogovore z lastniki podjetja Termit kot za dogovore s slovensko vlado. Če pa ustreznega odziva s strani lastnikov ne bo, če se končno v skladu z zakoni in ustavo ne bo zganila naša država, bomo uničevanje Moravske doline internacionalizirali. To smo dolžni našim prednikom in naslednikom. Drugače bi svoje prednike osramotili, naslednike pa razočarali. To je naša dežela. Če Moravska ni naša, potem lastne dežele nimamo več. Nihče nas nima pravice onesnaževati. Tukaj hočemo ostati. To je naša dolina. To so naše hiše. Naši gozdovi, travniki in vrtovi. Naši spomini. Nikoli ni bilo v našem značaju, da bi se vdali, ne da bi se soočili s težavami, da bi počepnili, ko je čas za spoprijem. Ničkolikokrat smo moravški ljudje že izpričali, da smo sposobni biti gospodarji svoje usode. In zdaj smo spet pred preizkušnjo, zato živimo zgodovinski trenutek. Tovornjaki še vozijo odpadke. Toda ne bodo več dolgo.

Trajnostno prenovljena osnovna šola in nova športna dvorana prebarvana z inovativno notranjo barvo JUPOL Antimicrob

BESEDILO: PODJETJE JUB, D.O.O.

Vobčini Moravče se je po dveh letih zaključila energijska sanacija osnovne šole in tudi gradnja težko pričakovane nove športne dvorane. Za prenavo 1000 kvadratnih metrov stenskih površin je družba JUB Osnovni šoli Jurija Vege podarila aktivno notranjo zidno barvo JUPOL Antimicrob z inovativno formulo, ki bo šolske prostore ščitila pred negativnimi vplivi in hkrati manj obremenjevala okolje.

Kot poudarja **dr. Milan Balažič, župan občine Moravče**, v letošnjem letu v občini zaključujejo vrsto pomembnih investicij: »Gradbena dela, ki so potekala dve leti, so bila

pravkar zaključena, letos poleti nam je z dodatnimi sredstvi uspelo obnoviti še stari del šole, ki je dobil novo fasado, streho ter vsa okna in vrata. Energijska sanacija Osnovne šole Jurij Vega je velika pridobitev za našo občino in je bila ves čas naša prioriteta, zato smo ponosni, da smo novo šolsko leto začeli z vrhunskim objektom, ki nam ga že zdaj vsi zavidajo.«

Da bi izboljšali kakovost zraka v šolskih prostorih in povečali zaščito pred morebitnim razvojem mikroorganizmov, bakterij in plesni, so za potrebe obnove izbrali barvo **JUPOL Antimicrob**, ki so jo kot odgovor na minulo zdravstveno krizo razvili v družbi JUB. V JUB-u poudarjajo, da je izbira barve za zdravje in dobro počutje otrok in mladostnikov ter zaposlenih ključnega pomena. Barve, s katerimi osvežujemo zidne površine, imajo velik vpliv na bivalno udobje in varnost življenjskega okolja, izbira tistih, ki podpirajo dezinfekcijo prostorov, pa je še posebej pomembna za javne ustanove, kot so šole, vrtci, zdravstveni domovi, domovi za starostnike ter športni in kulturni objekti. JUB-ova visoko pokrivna antimikrobna pralna zidna barva je edinstvena po svoji sestavi in načinu delovanja in je zato nadvse primerna zlasti za objekte, kjer se običajno zadržuje večje število oseb in se zahteva visoka raven higiene.

Barva JUPOL Antimicrob namreč že v 24 urah na stenah zmanjša koncentracijo mikroorganizmov do 99,9 % ter je učinkovita tudi proti virusom z ovojnico, med katere spada koronavirus, kar potrjujejo tudi rezultati testiranj s strani mednarodno priznanega laboratorija za mikrobiološke analize. Barva JUPOL Antimicrob z učinkovitim in dolgotrajnim protimikrobnim učinkom je bila testirana po ISO standardih in je tudi prejemnica pečata Izbran produkt leta 2021.

Izpostavljenost škodljivim mikroorganizmom lahko vsem, ki so manj imunsko odporni, povzroči številne nevšečnosti, kar še posebej velja za šolarje, ki v izobraževalnih ustanovah v posameznem

šolskem letu preživijo kar 10 mesecev. Zaradi mikroorganizmov, kot so virusi in bakterije, se lahko zaradi neprimerne vlage ali nezadostnega zračenja na stenah razvijajo celo plesni, zato je bila energijska sanacija takih objektov, kot je moravska osnovna šola, več kot nujna.

Prednost barve JUPOL Antimicrob je tudi v tem, da je pralna, saj omogoča večkratno čiščenje stenskih površin. Učinkovitost barve je mogoče doseči že po dveh nanosih. Na zidnih površinah, ki dobijo lep videz s fino in gladko strukturo, pa barva učinkuje do 5 let.

Brezplačno pravno svetovanje občanom ponovno na voljo

Ponovno je na voljo brezplačno pravno svetovanje občanom v zvezi z različnimi pravnimi postopki.

Svetuje odvetnica ga. Miriam Seliškar, vsak torek med 16. in 17. uro, v avli Kulturnega doma Moravče.

Zaželene so predhodne najave na telefonsko številko 031 357 075.

Začetek in 1. šolski dan šolskega leta 2023/2024 se bosta v zgodovino Moravč zapisala za vselej. Težko bi si zamislili boljši začetek šolskega leta. Veliko pričakovanje, potrebo in radovednost je potrdila množica, ki se je zgrinjala na šolsko dvorišče. Ubrani zvoki Pihalne Godbe Moravče so pol ure pred slavnostno otvoritvijo naznanjali začetek slavnostnega dogodka.

NOVI PRIZIDEK IN
OBNOVLJENI DEL OSNOVNE
ŠOLE JURIIJA VEGE TER
NOVO ŠPORTNO DVORANO
JE SVEČANO ODPRL ŽUPAN
OBČINE MORAVČE

DR. MILAN BALAŽIC

SKUPAJ Z MINISTROM ZA
VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE

DR. DARJOM FELDO

IN SKAKALNIM ASOM,
SVETOVNIM PRVAKOM

PRIMOŽEM PETERKO,

PO KATEREM JE DVORANA
DOBILA IME.

ZGODO VINSKI

BESEDILO: ALBINA MOČILNIKAR

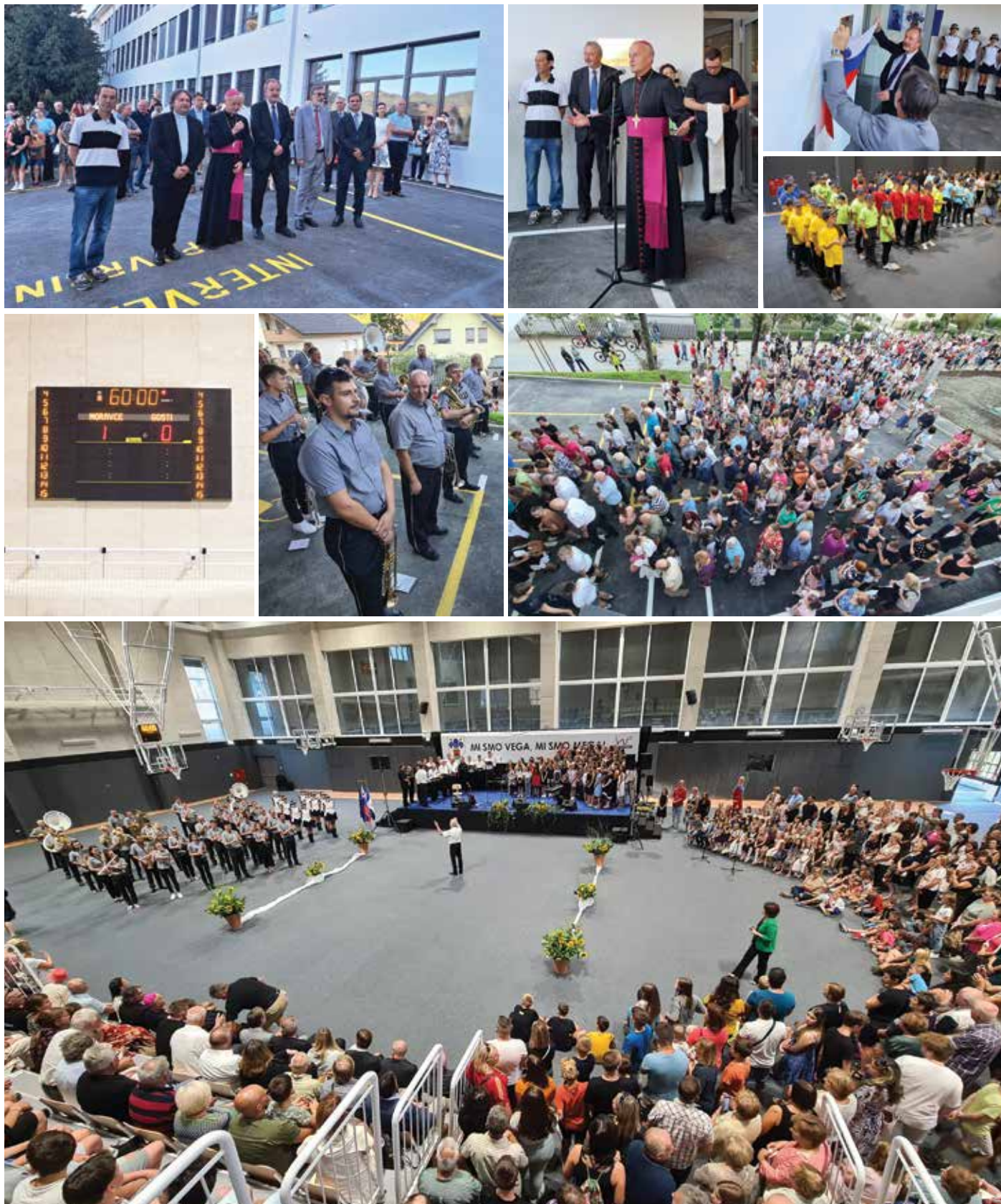
1. SEPT

FOTOGRAFIJE: MATEJ PUŠNIK, BLAŽ SLAPAR, ALBINA MOČILNIKAR

EMBER

2023

SLAVNOSTNEGA ODPRTJA SO SE UDELEŽILI GOSTJE: POSLANKA V EVROPSKEM PARLAMENTU **LJUDMILA NOVAK**, POSLANEC DRŽAVNEGA ZBORA RS **RADO GLADEK** IN MORAVŠKI ŽUPNIK **KANCIJAN ČIŽMAN**. OBE NOVI PRIDOBITVI JE BLAGOSLOVIL LJUBLJANSKI POMOŽNI ŠKOF **DR. ANTON JAMNIK**. »ČE NI PRAVE TELESNE KONDICIJE TUDI GLAVA NE DELA DOBRO,« JE POUDARIL V SVOJEM NAGOVORU. »DOKLER SRCE IMA, SRCE LAHKO DA IN ČE NE DELAMO S SRCEM, JE VSE PRAZNO.«

V bogatem kulturnem programu, ki ga je povezovala [Bernarda Mal](#), so sodelovali [Komorni zbor Limbar](#), otroški, mladinski in učiteljski zbor [OŠ Jurija Vege Moravče](#), mažorete [Mažoretnega društva Moravske Lilije](#), [Moški pevski zbor KD Tine Kos](#) in gasilci pionirji [Gasilske zveze Moravče](#).

ZNANJE JE NAŠA NAJVEČJA PRIMERJALNA PREDNOST

Minister za vzgojo in izobraževanje [dr. Darjo Felda](#) je v svojem pozdravnem govoru pozdravil goste in obiskovalce. Otrokom je položil na srce: *»Ko začnemo vstopati v šolo, ni pomembno samo znanje, ampak tudi večina sobivanja in medsebojnega spoštovanja. Vsaka skupnost mora biti grajena na sočutju in sobivanju. Brez tega ne pomaga nobeno znanje. Pomembno je, da delamo skupaj za skupno dobro.«*

Župan [dr. Milan Balažic](#) je v svojem slavnostnem govoru med drugim povedal: *»Danes je velik dan za vso Moravško dolino, rekel bi celo, zgodovinski dan. Prepričan sem, da smo državna, evropska in občinska sredstva vložili v najboljšo možno naložbo za prihodnost: v vzgojo in izobraževanje otrok in mladih. Otroke, mlade generacije, želimo pripraviti na odgovorno življenje v družbi in si prizadevamo, da bi jim privzgojili tiste vrednote, iz katerih bo rasla svetlejša prihodnost Moravske, pa tudi slovenskega naroda.«*

Vse prisotne je nagovorila tudi nova ravnateljica [Suzana Cvirn Guček](#). *»Veselim se, da je končno nastopilo obdobje, ko je hrup strojev zamenjal otroški vrvež. Družbi, ki se zaveda, da je potrebno vlagati v mlade, v naraščaj, se ni treba bati prihodnosti,«* je poudarila. Posebno zahvalo je namenila svojim stanovskim kolegom, ki so v tednu pred otvoritvijo do poznih večernih ur pripravljali prostore za sprejem osnovnošolcev in slavnostno odprtje.

Da so mladi Moravske doline drzni, pogumni in vztrajni, nam je že pred mnogimi leti dokazal naš rojak, dvakratni svetovni prvak v smučarskih skokih, [Primož Peterka](#). Evforija, ki jo je konec 90 let prejšnjega stoletja povzročal mladi fant iz [Prikrnice](#), je bila za majhno občino, kot je Moravska, povsem nepredstavljava. Vsi obiskovalci in tudi vsi mi, ki smo imeli čast, da smo držali pesti in navijali zanj, smo ga na slavnostnem dogodku navdušeno pozdravili. Poklon njegovim dosežkom mu je izkazovala množica obiskovalcev, ki je po končanem slavnostnem dogodku čakala v vrsti, da bi ujela fotografijo z njim. Ponosni smo, da nova športna dvorana nosi njegovo ime.

Zadovoljni obrazi obiskovalcev, ki so v vodenih skupinah ogledovali notranjost športne dvorane, kuhinje, jedilnice in ostalih šolskih prostorov, so izražali hvaležnost in izredno zadovoljstvo nad pridobitvijo. Šola in športna dvorana sta predani svojemu namenu. Želimo jima da ustvarjata srečne, uspešne in kreativne zgodbe in posameznike.

NAGOVOR ŽUPANA DR. MILANA BALAŽIČA OB ODPRTJU NOVE ŠOLE IN ŠPORTNE DVORANE

SVETLEJŠA PRIHODNOST MORAVŠKE

Lépo, zelo lépo šolo smo vsi skupaj dobili: novi del šole in prenovljeni stari del, športno dvorano, ki smo jo z njegovim dovoljenjem poimenovali po našem športnem šampionu Primožu Peterki, pa še zunanje igrišče. Zato smo danes upravičeno veseli in polni pričakovanj, hkrati pa tudi hvaležni vsem, ki so gradnjo omogočili.

Zahvaljujem se Vladi Republike Slovenije, ki je omogočila izvedbo projekta, vsem arhitektom, gradbenim in drugim izvajalcem del, gradbenemu in nadzornemu odboru, svetnikom koalicijskega Partnerstva za razvoj v Občinskem svetu, predvsem pa direktorju Občinske uprave dr. Ivanu Kendi, ki je vestno bedel nad celotnim potekom gradnje. Trdo smo delali.

Zdaj je naloga vas pedagogov, vzgojiteljev in učencev, da v te prostore – v skladu z geslom: zdrav duh v zdravem telesu – vdihnete svojo rast v medsebojni povezanosti in solidarnosti ter zdravi tekmovalnosti. Učitelji, bodite trden zgled otrokom, vzgajajte jih z znanjem, besedo in z zgledom. Imejte pred seboj jasno vizijo in te mlade jasno peljite po začrtani poti. Otroke, mlade generacije, želimo pripraviti na odgovorno življenje v družbi in si prizadevamo, da bi jim privzgojili tiste vrednote, iz katerih bo rasla svetlejša prihodnost Moravške, pa tudi slovenskega naroda.

ZGODOVINSKI DAN

Danes je velik dan za vso Moravško dolino, rekel bi celo, zgodovinski dan. To je dan veselja in praznovanja! Prepričan sem, da smo državna, evropska in občinska sredstva vložili v najboljšo možno naložbo za prihodnost: v vzgojo in izobraževanje otrok in mladih. Značaj nove šole ni tog in institucionalen, ampak predstavlja spodbudno okolje za celovito osebno rast.

Prostori nove in prenovljene šole ter športne dvorane z zunanjim igriščem so zlit z naravnim okoljem, so transparentni, svetli in omogočajo izredno fleksibilnost pri izvedbi pedagoških dejavnosti. Priznanje in čestitke tudi vsem izvajalcem del na čelu z VG5 za kakovostno opravljeno delo. Vsa dela so opravila slovenska podjetja. Prepričan sem, da ste tudi vi zelo ponosni na končno podobo te zdaj največje zgradbe na Moravškem.

Šola mora poskrbeti za široko znanje in za plemenitost duha.

Samo ustvarjalne, razgledane in plemenite osebnosti bodo lahko ustvarjale boljšo in pravičnejšo družbo. V teh novih prostorih želimo vzgojiti otroke in mlade v odprte, razumevajoče, sočutne in plemenite ljudi, ki bodo prispevali k izgradnji nove slovenske družbe, ki bo preseгла stare delitve in bo zaživel na nov in bolj sproščen način.

Ni mogoče preveč poudariti pomena vzgoje za izgradnjo boljše prihodnosti. Zato si bomo vsi po svojih najboljših močeh prizadevali, da bi spodbujali vsakega otroka in mladostnika, da bi v polnosti uresničil svoje osebne talente, da bi bil odprt in spoštljiv do drugih ter bi si skupaj z njimi prizadeval za boljši in pravičnejši svet.

NOVA HIŠA ZNANJA

Dragi učenci Osnovne šole Jurija Vege – od danes naprej boste tem prostorom vdihnili dušo, vanje boste prinesli življenje, barvitost, navdušenje, igrivost, vedoželjnost, prijateljske vezi,

ustvarjalni naboj. Želim vam, da bi v teh prostorih zrastle in razgledane, poštene in odgovorne ljudi. Pred vami so novi izzivi, nova znanja, uspehi, nova prijateljstva pa tudi skrbi in napor. Življenje pač ni le praznik, je delovni dan.

Gotovo je potrebno, da se v šoli veliko naučimo. Ta možnost je dana ob vrhunski opremlitvi nove šole. Raziskujmo zakone narave in družbe, da bi se usposobili za poklice, ki bodo prispevali k izgradnji bolj humane družbe. A hkrati imate v tej šoli tudi priložnost, da oblikujete svoje osebnosti in odkrivajte smisel življenja. Pri različnih predmetih boste lahko iskali in našli odgovore na temeljna vprašanja, ki si jih zastavlja vsak človek: od kod prihajam, kaj sem in kam grem? Hkrati pa boste lahko usmerjali svoje korake k polnemu življenju, ki se oplaja ob žlahtni kulturi, umetnosti, glasbi, in gradili poštene, odprte medsebojne odnose.

Drage učenke in učenci, spoštovani učiteljski zbor, starši in vsi visoki gostje, vsaka novost pri širitvi in obnovi šolskih prostorov je dobra novica, ki smo je veseli in ki vzbuja nova upanja v naše vzgojne in izobraževalne načrte. Nahajamo se v novi in prenovljeni hiši znanja. Znanje pa postaja danes najbolj iskano blago, ki je jutri podlaga kariernega uspeha. Globoko sem prepričan, da je moravško šolstvo na dobri poti. Sistematično posreduje potrebna sodobna znanja mladim ljudem, jih uči iskati znanje s pomočjo sodobne informacijske tehnologije in to znanje tudi uporabljati, pomaga jih z razumevanjem etičnih vrednot oblikovati v moralno čvrste osebnosti.

MORAVŠKA ŠOLSKA TRADICIJA

Moravško šolstvo ima večstoletno tradicijo. Prvi

učitelj-duhovnik je na belneški graščini omenjen že pred 480 leti, prva podeželska šola (trivialka) pa leta 1777, v času vladanja Marije Terezije. Prva prava šolska zgradba je bila postavljena leta 1865. V drugi svetovni vojni je bila ta zgradba porušena, tako da so imeli učenci pouk v Mrkskovem salonu (gostilna) in po zasebnih hišah. Leta 1958 so Moravče dobile polno osemletko, prostorska stiska pa je narekovala gradnjo nove šole. Ta je bila odprta oktobra 1967, pri gradnji pa so pomagali tudi učenci, saj so vsak dan na gradbišču zlagali opeko. Leta 1978 je bila dodana še šolska telovadnica.

Nove generacije so po slovenski osamosvojitvi daleč prerasle vse navedeno in leta 2021 smo začeli s tem, kar danes, 1. septembra 2023, dajemo pred vas – in dajemo vam. Rekordno: v manj kot dveh letih od temeljnega kamna, vmes pa takšna in drugačna kriza, epidemija, potres. A nam je – kot vidite - uspelo. Navkljub potresu, epidemiji in ujmam. Pregovorna moravska upornost.

Za življenje v človeški družbi, ki zmore ustvarjalno živeti le, če so ljudje med seboj strpni in solidarni, so še kako potrebna trdna etična merila, ki jasno razmejujejo dobro od zla, pravico od krivice, ljubezen od sovraštva, spoštovanje sočloveka od poniževanja in podcenjevanja drugega in drugačnega, altruizem od egoizma, svobodo od zasluževanja.

NOV RAZVOJNI ZAGON

Samo človek, ki si življenje uravnava s takšnimi vrednotami, je zmožen dojemati in izpolnjevati celoto človekovih pravic, še posebej pravico do svobodne izbire svojih prepričanj: kulturnih, duhovnih, verskih, socialnih in političnih. Je sposoben tudi razumeti, da teh pravic, ki so enake za vse, ne more uveljavljati na račun enakih pravic soljudi.

Naša slovenska država in moravska lokalna skupnost potreujeta čimbolj izobražene mlade ljudi, ki ju bodo s svojim znanjem, s katerim se vsako leto uspešno uveljavljajo in potrjujejo tudi na mednarodnih in drugih merjenjih znanj, popeljali v nov razvojni zagon. Verjamem v mlade rodove, ki bodo dobro izobraženi in trdno zasidrani v svetu etičnih vrednot znali in hoteli v prihodnje uveljavljati Slovenijo kot socialno čutečo in dejavno družbo, ki bo pravično cenila tudi znanje in ustvarjalne sposobnosti posameznika in jih primerno nagrajevala.

Izkušnja nam govori, da je lahko znanje naša največja primerjalna prednost. Ne dvomim, da je to tudi prepričanje učiteljske skupnosti, pa tudi vseh staršev, ki so vam v uk zaupali svoje hčerke in sinove. Želim veliko uspeha vašim prizadevanjem, ki bodo zaokrožila nove pridobitve in iz teh prostorov naredile hram znanja in zdravja za 21. stoletje.

Primož Peterka, rojen 28. 2. 1979 v Prikrnici, je svojo skakalno pot začel na skakalnicah za OŠ Moravče kot član SSK Termit Moravče, še preden je prestopil osnovnošolski prag. Že kot pionir in mladinec je osvajal prva mesta. Kasneje je treniral v SK Kranj in postal član državne mladinske in kasneje članske reprezentance.

PRVI NASTOPI V SVETOVNEM POKALU

V svetovnem pokalu je prvič nastopil 4. januarja 1996 v Innsbrucku, kjer se je uvrstil na 8. mesto, 26. januarja je na Poljskem v Zakopanah prvič zmagal in podvig ponovil še v švedskem Falunu.

MLADINSKI PODPRAK

V Asiagu v Italiji je leta 1996 na mladinskem svetovnem prvenstvu osvojil 2. mesto.

PRIMOŽEVA NAJUSPEŠNEJŠA SEZONA – 1996/97

Zmagal je na 7 tekmah za svetovni pokal, osvojil prestižno prvo mesto na novoletni turneji štirih tekem. Osvojil je **veliki kristalni globus za skupno zmago v svetovnem pokalu in malo kristalno piramido za skupno zmago v poletih**. V avstrijskem Kulmu je 9. februarja 1997 poletel 203 m in tako postal **prvi Slovenec, ki je preletel magično mejo 200 m**.

V SEZONI 1997/98 ZNOVA USPEŠEN

Zmagal je na 4 posamičnih tekmah, drugič osvojil **veliki kristalni globus in mali kristalni globus, tokrat za skupno zmago v skokih**. Uspešno je nastopil na **zimskih olimpijskih igrah v Naganu**, na katerih je osvojil 5. mesto na veliki in 6. mesto na srednji skakalnici. **Leta 1997 in leta 1998** sta bila Primožu Peterki podeljena **naziva športnik leta**. Za leto 1997 je **prejel Bloudkovo nagrado**, ki se podeljuje na državni ravni za najboljše športne dosežke.

SEZONA 2002/03

V sezoni 2002/03 je ponovno osvojil dve posamični zmagi in v Salt Lake City, na **zimskih olimpijskih igrah leta 2002 osvojil bronasto medaljo v ekipni tekmi skupaj z Damjanom Frasom, Robertom Kranjcem in Petrom Žonto**. To je bila četrta slovenska medalja na ZOI, vse so bile bronaste. Na teh olimpijskih iger so bili edini slovenski nosilci medalje.

PRIMOŽ PETERKA, SMUČARSKI BESEDILO: BERNARDA MAL SKAKALEC

SEZONA 2004/05

Leta 2005 je osvojil **moštveni bron** skupaj z Juretom Bogatajem, Rokom Benkovičem in Jernejem Damjanom **na svetovnem skakalnem prvenstvu v Obersdorfu**.

ZMAGOVALNE STOPNIČKE NA POSAMEZNIH TEKMAH

Primož Peterka je v svoji športni karieri **34-krat** stal na zmagovalnih stopničkah, od tega **15-krat na najvišji**.

ŠPORTNO-KULTURNA DVORANA V MORAVČAH NOSI IME NAJUSPEŠNEJŠEGA ŠPORTNIKA Z MORAVŠKEGA

Vsi, ki smo imeli priložnost spremljati njegovo športno kariero v živo pod skakalnicami, ob ekranih ali na sprejemih v Moravčah in Prikrnici, znova čutimo vznesenost in veselje ob Primoževih uspehih. Podoživljamo in se spominjamo. Kot ga je godba spremljala na mnogih tekmah in sprejemih, je ob njenih veličastnih zvokih skupaj z županom odprl in predal v uporabo športno dvorano. Svoje športne uspehe in svoje ime je s tem dejanjem tudi simbolično poklonil svoji rodni dolini.

Življenje je preplet uspehov in padcev, toda dosežki ostanejo in so neizbrisni v zgodovinskem spominu naroda. **Primož, hvala!**

NEPOZABNI SPOMINI IZJAVE UČITELJEV

Moj prvi šolski dan v šolskem letu 2023/2024 se je pričel v novi službi in na novi šoli. Več kot navdušena sem nad odzivom ljudi, celotne lokalne skupnosti, staršev, otrok in učiteljev, ki sem jih komaj spoznala. Vsi so pokazali srčen interes nad odprtjem novih prostorov in nove športne dvorane, zato se resnično veselim prijetnih in blagosloavljenih trenutkov na "novi" šoli.

MOJCA ČEFERIN KVEDER, UČITELJICA DSP

Vse odkar so se začela prva gradbena dela, sem z zanimanjem opazovala rast našega novega prizidka. Po letih prostorske stiske in slabih dveh letih, ki smo jih preživeli ob gradbišču, se zdi odprtje novega prizidka kot ogromno darilo. Vesela sem, da imam možnost delati v prostorni, sodobni šoli ter da lahko učencem nudimo odlične pogoje za učenje.

KATARINA UČAKAR, PROF. RP

Na POŠ Vrhpolje smo s ponosom spremljali gradnjo novih delov naše matične Osnovne šole Jurija Vege Moravče. Z vsemi vami se veselimo novih začetkov in uspešnih zaključkov. Srečno!

ANA KOVAČ, PROF. ŠVZ, VODJA POŠ VRHPOLJE

Pogled nazaj. Končno se je začelo. Z velik upanjem, da bo drugače, bolj prostorno, novo. Vmesni čas je bil naporen, zelo skrčen in potrebno se je bilo res prilagajati. Vsi pa smo prišli do končnega cilja, otroci, zaposleni na šoli in starši. Lahko si oddahnemo. Je svetlo, prostorno in novo. Med šolske zidove se ponovno vrača šolski vsakdan, ki je zadihal s polnimi pljuči.

ANDREJA VAVPETIČ, PROFESORICA RP

Ponedeljek, 28. avgust, prvi delavni dan po počitnicah v prostorih šole v Moravčah. Z grozo v očeh smo strmeli na delavce, ki so po vsej šoli zaključevali dela. Spraševali smo se, kdaj pridemo na vrsto učitelji, da pripravimo učilnice, gradiva, načrte ... Po začetni ohromelosti smo vedeli, da je v slogi moč in smo poprijeli tako za pisala kot krpe in metle. In prvega septembra je šola sijala. Hvala, dragi sodelavci in gasilci za še zadnji avgustovski večer, ki smo ga preživeli ob čiščenju. Zjutraj smo kazali nekaj utrujenosti, hkrati pa srečni, da smo šolsko leto zastavili v čisti in sodobni šoli. Napeta zgodba zadnjih dveh let je dobila pravljčni zaključek.

BERNARDA MAL, UČITELJICA SLOVENŠČINE

V času gradnje je bilo zelo težko, pouk je bil pogosto otežkočen zaradi hrupa. Pa smo zdržali tudi to in se naučili nekaj o vedenju ob gradbišču, kar se sicer ne bi. Sedaj smo dočakali nove prostore, ki nam nudijo veselje in zadovoljstvo ter odlične pogoje za delo z našimi nadobudneži. Lepo je pri nas!

KSENIJA VOLF, PROFESORICA RP

Ob odprtju prizidka sem bila ponosna, da sem postala del skupnosti, ki jim ni vseeno za prihodnost mladih generacij. Organizacija svečanega odprtja nas je povezala in rezultat je, da nam je uspelo privabiti nasmeha in dobro volje med nami, obiskovalci in zaposlenimi.

SIMONA PIRC JENKO, SVETOVALNA DELAVKA

IZJAVE UČENCEV

Nova telovadnica in nove učilnice se mi zdijo zelo lepe. Že prvi dan sem si želela telovaditi v dvorani in se učiti v novih učilnicah. Šola je zdaj zelo prostorna in zanimiva. Potrebujem celo zemljevid, da se po šoli znajdeš.

JULIJA

Ko sem zjutraj vstopila v novi del šole, sem bila zelo presenečena, saj je bilo zelo svetlo in veliko.

TINA

Naša nova šola je lepa, zelo. Dvorana ima ime po našem moravškem junaku Primožu Peterki. V dvorani so me posebej navdušili ekrani pri koših in na zidu dvorane. Presenečen sem tudi nad tribunami, ki lahko sprejmejo več sto ljudi.

LAN

Oh, prvi dan nismo smeli v telovadnico in po novem delu šole.

TRINA

Ko sem zjutraj vstopila v novi del šole, sem bila zelo presenečena, saj je bilo zelo svetlo in veliko.

TINA

Čakanje na novo športno dvorano se je končalo! Mislil sem, da bomo že prvi šolski dan telovadili v njej, a se to ni zgodilo. Bil sem presenečen, ker jo še gradijo. Dvorana je prostorna, lepa in čisto nova. Tudi novi prostori so takšni.

NIK FILIP

Nova dvorana in šola sta zelo uporabni. Komaj čakam, da bomo imeli šport v novi telovadnici. Vesel sem, ker imamo matično učilnico v novem delu šole.

KEVIN VAL

Prvi šolski dan sem s težavo vstal, ker se mi ni dalo iti v šolo. Potem pa sem hotel takoj v telovadnico. Kuhinja in jedilnica sta zelo lepi in urejeni.

ALEKS

Dvorana se mi zdi čudovita. Komaj čakam, da gremo notri telovadit.

NELI

Težko smo čakali na novo telovadnico. Mislil sem, da jo bomo 1. septembra zjutraj že videli. Pa se je izkazalo, da pregovor misliti ni nič vedeti, res drži. Ogleдал sem si jo popoldan. Zelo sem vesel in hvaležen za novo šolo.

BORIS

Vse leto smo nestrpno čakali in opazovali bagre, ki so rušili, in stroje, ki so gradili novo telovadnico. Napočil je prvi šolski dan. In učitelj športne vzgoje nam je dovolil pokukati v novo telovadnico.

DAVID

Stopil sem na igrišče in takoj začutil ljubezen do športa. In v jedilnici sem jedel že prvi dan. Matično učilnico imam v novem delu šole in ... takoj sem našel omaro, ki ima prostor za skrivalnice.

PASKAL

Dvorana je bila že na pogled super. Komaj čakam na igro nogometa ali košarke v njej. Verjamem, da bo telovadnica vsem všeč.

MATEVŽ

Ko so rušili staro telovadnico, sem se bal, da nove ne bom videl. Zdaj sem vesel, da so jo naredili.

JANEZ

Med gradnjo šole smo se morali prilagajati. Telovadili smo v kulturnem domu ali telovadnici vrtca. Splašalo se je potrpeti, saj je šola sedaj zelo lepa. Ne moremo še uporabljati vsega v novem delu šole. Čez teden ali dva pa bomo lahko.

EVA

V šoli se počutim dosti bolje. Zelo sem vesel, da je telovadnica narejena.

MARTIN

Da bom vstopila v novo telovadnico, sem čakala cele počitnice. V lanskem šolskem letu je bilo veliko zmede. Mislim, da bomo zaživel, ko bomo začeli telovaditi v novi telovadnici.

LARA

Nisem si predstavljal, da bo telovadnica tako velika. Komaj čakam, da začnem telovaditi v njej. Šola je zelo lepa.

ILYA

Na prvi šolski dan sem si domišljjal, da bomo telovadili v novi dvorani Primoža Peterke. Ker opreme še niso dostavili, to ni bilo mogoče. Komaj čakam!

MATEVŽ

Nova telovadnica je preseгла moja pričakovanja glede na velikost. In tribune. Res so nas med poukom motili stroji. Navdušena sem nad novimi učilnicami.

LINA

Zelo sem vesel in ponosen, da imamo novo telovadnico in učilnice.

TADEJ

Novi del šole za učence in učitelje prinaša veliko priložnosti. Želim si, da bi bilo vse čimprej dokončano in na šoli ne bi bilo toliko vandalizma.

NIKA

Gradnja me je motila. Ves čas hrup in prostorska stiska. Sedaj sem kar malo važna. Všeč so mi tribune in velika dvorana. Upam, da bo dolgo nepoškodovana in ohranjena.

SABINA

Ker smo bili v času gradnje zelo prikrajšani za šport, se mi zdi prav, da bi imeli letos več ur športa na urniku.

MIHA

Končno se bomo lahko normalno ukvarjali s športom in nadoknadili stvari, ki jih med gradnjo nismo mogli izvajati.

PIA

Nove učilnice so čiste, a zelo bele. Dobro bi bilo dodati malo več barv. Rada bi, da bi prenovili še notranjost starega dela šole.

VERONIKA

Končno brez hrupa. Vesela sem novih prostorov.

ZALA

Med gradnjo smo bili utesnjeni. Motilo me je, da smo bili zunaj zelo omejeni zaradi gradbišča. Vesel sem za ta prizidek, saj je zelo lep, sodoben in primeren za dobro učenje.

MARCEL

Oh, da le ni več telovadbe v kulturnem domu. V novem prizidku so mi všeč nove šolske mize, ki nimajo (ŠE!) lukenj in so zelo dobre.

JULIJA

Dvorana je res lepa. Zakaj je že bilo odprtje, mi pa je še ne smemo uporabljati? To me jezi.

MATEVŽ

Novi prizidek mi je všeč. Gradnja pa še kar traja! Rad bi nove prostore uporabljal!!

AŽBE

Z novim prizidkom šole sem zelo zadovoljna. Nanj smo čakali eno leto in pol. Vem, da so delavci, arhitekti, učitelji, zaposleni na občini in vsi drugi veliko žrtvovali za to šolo. Čas, znanje, celo svoje učilnice npr. likovni atelje. Tudi učenci smo se morali učiti ob glasnem zvoku strojev. Po dolgem čakanju smo končno dobili šolo, na katero smo lahko ponosni. Opazila pa sem edino negativno stvar – garderobne omarice so zelo majhne.

NIKA

Skavtski poletni tabor – četa

BESEDILO: JUDITA KERIN
FOTOGRAFIJE: SKAVTI

Čeprav se ne zdi, ampak že kar nekaj tednov je minilo od tedaj, ko smo se s četo moravških skavtov odpravili na težko pričakovani poletni tabor. Za vseh 26 udeležencev in 6 voditeljev je to

vrhunec skavtskega leta, ki se ga vsi zelo veselimo. Letos smo cel teden taborili na prostem v Šmihelu pri Žužemberku. Spoznavali smo življenje in navade severnoameriških Indijancev in slovenskega misijonarja Friderika Ireneja Barage, ki je deloval in živel med njimi.

Letošnji tabor je zaznamovalo nevihtno in deževno vreme, ki je povzročalo težave po vsej Sloveniji. Zato smo še toliko bolj hvaležni, da smo jo odnesli le z nekaj lužami in blata in vseeno izvedli dokajšen del programa. Sami smo si skuhalo kosila in večerje, se kopali, imeli vodne igre, gradili zgradbe in kuhinje, branili zastave in lovili napadalce, streljali z lokom, izvedli različne ustvarjalne delavnice in preživljali prekrasne večere ob tabornem ognju.

Verjamem, da se bomo tako otroci kot voditelji še dolgo spominjali in z veseljem podoživljali vse nore dogodivščine, ki smo jih doživeli in se že veselimo naslednjega leta, ko se spet podamo novim na proti.

@SKAVTIMORAVCE

Vabilo v skavtske vrste

Slika ti lahko pove 1 000 besed, ampak nikoli ne bo približek tega, da živiš skavtsko dogodivščino. Če te zanima več, te moravški skavti vabimo v svoje vrste. Skavtsko leto bomo začeli **v petek, 6. 10. 2023.** Za točno uro začetka skavtskega leta spremljaj naš instagram profil »skavtimoravce« ali pa bodi pozoren na plakate, ki bodo viseli v okolici župnišč.

Skavtski poletni tabor – volčiči

BESEDILO: LUCIJA KUNAVAR, FOTOGRAFIJE: SKAVTI

Poleti smo se moravški volčiči in stari volkovi na poletni tabor odpravili na Sv. Križ nad Belimi Vodami. Popoldne, 16. julija se je 15 navdušenih skavtov posedlo po travi in čakalo, da bi se tabor končno začel, vendar so jih namesto starih voditeljev tam pričakali Lucija, Edmunda in Evstahij, junaki C. S. Lewisovega romana Potovanje Potepuške zarje. Kmalu smo se znašli sredi ocena, kjer nas je na ladjo, Potepuška Zarja, sprejela Kaspija. Prišli smo v Narnijo!

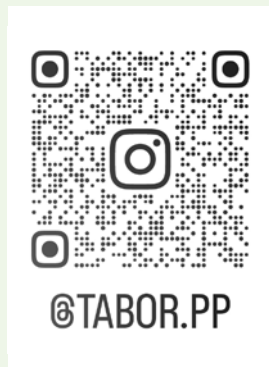

Cel teden smo se tako potepali po neznanih krajih Narnije, poskušali rešiti Evstahija, ko se je spremenil v zmaja, ker nam je ukradel kup cekinov ali pa, ko je pojedel strupeno rastlino in nas ponoči nevede želel okužiti. Odpravili smo se tudi do jezera, ki je nenavadno podobno Velenjskemu, in se učili o kurjenju ognja in orientaciji preko zvezd. Na koncu smo se zbrali na zadnji skali posveta in se ob ognju poslovili od naših najstarejših volčičev. Potem pa smo, 22. julija, ko smo se skozi sliko, ki nas je prvi dan pripeljala v Narnijo, tudi tokrat vrnili v naš svet in se utrujeni poslovili.

PP Tabor, tabor popotnikov in popotnic 2023

BESEDILO: LUKA MOČILNIKAR, FOTOGRAFIJE: JAKOB STELE

Jutro je in pred tabo je kot vedno jutranja rutina. Kobacanje iz postelje, oblačenje, umivanje zob in branje novic ali instagrama: kaj se kaj dogaja.

Ampak!

Namesto postelje imaš spalko in spalno podlogo. In tvoja soba je šotor. In ta šotor je sredi gromozanskega travnika.

Hvaležen, da nihče v tvojem šotoru ne smrči, si si nadel skavtsko rutko, ki jo nosiš že zadnji teden in je bila že parkrat konkretno prekajena ob ognju. Hitro si umiješ zobe v umivalnici sestavljeni iz smrekovih sušic in vrvi, nato pa v jutranji zbor, kjer 900 tvojih soscavtov čaka, da začne nov dan. Preživetje v naravi, kateheze, odbojka, paintball, pot preživetja, večeri ob ognju in ena res huda žurka.

Vse to se je dogajalo na vseslovenskem skavtskem taboru popotnikov in popotnic, ki je pod imenom Korajža in skupnim geslom **»Korajža velja, popotnik se ne da!«** letošnjega avgusta na Želodniku pri Domžalah združil mlade, stare med 16 in 21 let.

Sredi tabornega prostora je kraljeval 20 metrov visok jambor, vrh katerega so krasile 3 zastave: slovenska, skavtska in zastava tabora. Pod njimi pa kar 64 zastav slovenskih skavtskih stegov, od Kopra do Črenšovcev in od Črnomlja do Brezovice. Med njimi je bila tudi zastava moravškega stega, saj se je tabora udeležilo 18 moravških skavtov. Zagotovo nepozabna izkušnja, o kateri lahko povprašate naše skavte ali pa si dogajanje ogledate prek zgornje QR kode.

Sprehod skozi mažoretno poletje

BESEDILO: KATJUŠA LAVRINC, FOTOGRAFIJE: DANICA RESNIK

Ob zaključku počitnic je čas, da se ozremo nazaj in predstavimo aktivnosti naših članic. V društvu se je zgodilo nekaj zanimivih in pomembnih aktivnosti. Poleg spremstev ob odprtju krajevnih cestnih odsekov so junija, ko praznuje naša država, na proslavi nastopile tudi članice skupine Junior Lilij. Dekleta so del prireditve že več let v uniformah z grbom Občine Moravče nepogrešljiv protokolarni del in kulturni prispevek proslavi.

Tri nove licencirane vaditeljice

Članice Ema Jesenšek, Nika Knez in Vita Lavrinc so se v začetku julija udeležile tečaja v organizaciji Mažoretne zveze Slovenije. Tečaj je potekal v prostorih gasilskega doma v Pečah, na katerem so pridobile licenco vaditelja. S tem si je društvo in članice zagotovilo razširjanje znanja, izkušenj, tehnik s palico, podporo drugim skupinam, predvsem pa sodelovanje med dekletmi. Za društvo je pridobitev licenc velik dogodek usmerjen v prihodnost.

Nova trenerka

Prosti dnevi, skok na morje, izlet in že je konec avgusta prispelo vabilo na spoznavni trening z novo trenerko. Dekleta so spoznala z Lauro Kalšek, ki prihaja iz Radeč. Polna zagona, znanja ter izkušenj tako na tekmovalnem kot sodniškem delu se je dekletom predstavila kot nova vodja, trenerka in koreografinja. Ob ponujeni priložnosti jih je z navdušenjem nagovorila, poudarila dejstvo, da lahko s skupnim sodelovanjem, z dobro in sprotno komunikacijo ter s strogim pristopom naredijo veliko, če bo poleg še želja pa tudi največ. Posameznik je del skupine, skupina pride do izraza in uspeha, ko sodeluje. **Društvo v tem času sprejema nove člane.**

Spretnosti s palico vključene v ples, protokol, korakanje, nastopi ter tekmovanja so temeljna vadba. Spoznavanje s pravili, skrb za uniforme in timsko delo so nadgradnja. To je na grobo opis dejavnosti, s katerimi se mažorete spoznajo, jih osvojijo in so v vsem zelo dobre, po kriterijih tekmovanj tudi odlična. Vendar pa palica lahko včasih postane tudi težka. Takrat se pojavijo dvomi, trening je lahko zahteven, v večini pa predstavlja sprostitev. Vztrajnost gradi prave temelje. Želja društva je, da se dekleta, ki razmišljajo o vpisu, tudi opogumijo. Biti mažoreta je koristno preživljanje prostega časa. Treningi v novi športni dvorani pa bodo en sam velik užitek!

Likovni natečaj šolske skupnosti

BESEDILO: ALENKA KOŠIR in MARTINA RAZORŠEK, mentorici,
FOTOGRAFIJA: MARTINA RAZORŠEK

V šolskem letu 2022/23 je Šolska skupnost OŠ Jurija Vege Moravče organizirala likovni natečaj. Prav vsi učenci naše šole so bili povabljeni k sodelovanju. Nastali so likovni izdelki v poljubni tehniki na teme: *učenje, šolanje, Jurij Vega, domači kraj in znanje.*

Izmed vseh izdelkov je komisija izbrala zmagovalni izdelek, ki ga je ustvarila učenka 5. razreda, **Mia Udovič**. Njena risba je bila skupaj s šolskim logotipom natisnjena na majice za letošnje prvošolce. S tem želimo že pri najmlajših učencih graditi pripadnost šoli in kraju. Ker je nastalo veliko čudovitih izdelkov, smo pripravili razstavo, ki ste si jo lahko v maju in juniju ogledali v knjižnici Daneta Zajca.

Ko zvonec prvič pozvoni

BESEDILO: BARBARA FALE, FOTOGRAFIJE: ANA KOVAČ, SAŠA IGREC

Šolski zvonec je začetek novega šolskega leta naznanil tudi na OŠ Jurija Vege. Šolarji so bili veseli srečanja s svojimi sošolci, sošolkami in učitelji. Čeprav poleti šola ni samevala, v njej so različni mojstri izvajali še zadnja zaključna dela, je z otroškim vrvežem dobila svojo pravo podobo in zvok. Letos so se začetka pouka učenci še bolj veselili, saj so jih čakali čisto novi in prenovljeni prostori. Največji vtis pa je nanje naredila nova, velika in prelepa športna dvorana. Vsako leto je 1. september poseben dan za prvošolce.

Na podružnični šoli Vrhpolje je že v jutranjih urah odmevalo petje otroškega pevskega zbora. Pevci in pevke so s pesmijo pričakali prvošolce in njihove starše. Vse navzoče je pozdravila vodja podružnice Ana Kovač. Učenci so spoznali novo ravnateljico Suzano Cvirn Guček. Zaželela jim je dobrodošlico in veliko uspeha v šoli. Župan Milan Balažič je navzočim učencem zaželel, naj razvijajo svoje talente, posebej še sedaj, ko imajo na Vrhpoljih in v Moravčah velike možnosti za športni razvoj. Policistka Agata Jevnikar je najmlajše opomnila na varno pot v šolo in jim obljubila, da jih kmalu obiše. Skupaj se bodo sprehodili po šolskih poteh.

Na matični šoli v Moravčah smo prvošolce in njihove starše sprejeli v čisto novem večnamenskem prostoru. Tudi njim sta veliko vzpodbudnih besed namenila ravnateljica in župan. Policistka jih je opomnila na redno privezovanje z varnostnim pasom. Napovedovalca Mateja in Tomaž sta spretno krmarila med gosti in kulturnim programom. Prvošolcem sta zastavila nekaj ugank ter jih spodbudila k petju. Prvošolci so se izvrstno izkazali. Dramska skupina je pod vodstvom

mentorice Joži Zaveršnik in Alenke Tominšek pripravila predstavo Bobek in barčica. Prvošolcem je bila zelo všeč. Učiteljice smo skupaj z ravnateljico prvošolcem nadele rumene rutice. Zasijali so kot sončki in postali pravi šolarji.

Vsem prvošolcem želimo uspešno šolanje, naj marljivo stopajo v svet znanja, osvojijo veliko spretnosti ter nekoč postanejo pošteni in zadovoljni odrasli ljudje.

Veselo v novo vrtčevsko leto v skupini Ježki

BESEDILO in FOTOGRAFIJA: NINA PUC

V skupino Ježki je v novo vrtčevsko leto zakorakalo 14 radovednih in razigranih otrok. Večji, pametnejši in bolj pogumni so. Z novo pomočnico Martino Urbanijo se spoznavajo in veselijo novih dogodivščin. V jutranjem krogu najprej preverimo, kdo je prisoten v vrtcu, nato se pogovarjamo in veliko pojemo ob spremljavi na kitaro. Zelo radi plešemo ob bansih. Tako vsako jutro na našo teraso povabimo še prijatelje iz sosednjih skupin, da se skupaj ogrejemo. Bansi so pesmi, ki ob zabavnem besedilu, ki ga pojejo vsi udeleženci, vsebujejo tudi gibe, ob katerih se nasmejimo, razgibamo in ogrejemo.

Ker nam okolica Moravč nudi čudovito naravo, se vsak dan odpravimo na kratek sprehod, kjer se učimo pravil v prometu. Zelo radi držimo »Bibo«. Naši sprehodi so zanimivi in poučni.

Čas novih začetkov

BESEDILO: MOJCA VOZEL in BOJANA KOVIČ PRAŠNIKAR, FOTOGRAFIJE: BOJANA KOVIČ PRAŠNIKAR

Za nami je čas poletnih počitnic in vrnili smo se v naš vrtec in med naše prijatelje. Za vse nas so bili prvi dnevi v mesecu septembru novi, drugačni. Že ko smo se pripeljali v vrtec smo opazili, da se je zgradila velika telovadnica, ki smo jo skozi leto velikokrat opazovali, kako se je gradila. Za nas je bilo to pravo doživetje, saj smo lahko opazovali velike stroje, nekatere izmed njih smo videli prvič. Na gradbišču se je vedno dogajalo kaj novega, zato smo se radi vračali k ograji in opazovali delavce, ki so gradili. Ob tem smo se seznanjali, kako poteka gradnja in se hkrati učili, kako v takšnih trenutkih poskrbeti za našo varnost.

Za nas ni bila nova samo telovadnica, ampak tudi naša igralnica. V mesecu septembru smo zakorakali v "novo" igralnico Murenčki. Tam sta nas pričakali naši vzgojiteljici in nekaj novih prijateljev, s katerimi smo že vzpostavili nove prijateljske vezi.

Veselimo se naših skupnih doživetij, ki bodo zagotovo vsakemu izmed nas pustili neponovljive občutke in spomine, ki jih bomo radi delili tudi z vami.

Zagotovo se vam oglasimo še kdaj, do takrat vas lepo pozdravljamo in želimo, da so tudi vaši vsakdani obogateni z lepimi in neponovljivimi občutki.

Lepo vas pozdravljamo otroci iz skupine Murenčki z Mojco in Bojano.

Račke ponovno v vrtec

BESEDILO in FOTOGRAFIJA: IRENA MALOVRH

1. septembrom so v igralnico stopili otroci skupine Račke. Za prvi vrtčevski dan sva jim s študentko Judito pripravili lutkovno uprizoritev angleške ljudske pravljice Trije prašički.

V njej nastopajo živali, ki imajo človeške lastnosti. Ta brezčasna pripoved o vztrajnosti in trudu, ki močno vplivata na naše življenje, zagotovi uspeh in zadovoljstvo. Pri prašičkih pa imata življenjsko pomembno vlogo. Le zadnji, tretji prašiček, je sezidal dovolj trdno hišo, da je volk kljub vsemu naprežanju ni mogel uničiti; še več, predvidel je tudi volkov naslednji maneuver: poskus vstopa v hišo skozi dimnik, ki pa se je za volka končal prav klavrno.

Otroci so z zanimanjem prisluhli predstavi in se po predstavi poigrali z lutkami, ki so jih vsak na svoj način oživili.

INTERVJU
Z

Lariso Novak

dmiki od vsakdanjosti so njuni. Za premik v življenju. Za nov pogled, korak v stran, za napredek, ne le v svojem življenju, tudi v okolici, med prijatelji, v domačem kraju. Svet je res na dlani, ne samo za mlade ampak vsem nam. Radovednost, pogum in avanturizem so odlike naših mladih, tudi z Moravske doline.

Želja po novih znanjih, po spoznavanju drugačnosti je k popotovanju v svet vzpodbudila Lariso Novak.

Doživeti svet in se vedno znova
vračati v domači kraj

Horsey Gap Beach, Anglija

Sprašuje: Albina Močilnikar
Fotografije: Osebni arhiv

Larisa Novak v studiu, kjer so posneli Harry Potter filme

Edinburg

Gondola čez Temzo, London

Larisa, je svet res na dlani?

Danes nam je vse dostopno, ponujenih nam je ogromno možnosti za potovanje in raziskovanje, zato bi lahko rekla, da je svet na dlani. Le zbrati moraš pogum in, ko si na poti, vse lepo steče, medtem pa se odpirajo vedno nove priložnosti.

Kaj si počela v tujini?

V zadnjem letu sem 9 mesecev delala kot au pair pri angleški družini. To pomeni, da sem pri tej družini živela in delala za njih, v zameno pa sem pri njih stanovala in prejela žepnino. Moje delo je obsegalo skrb za otroke ter malo pomoči pri gospodinjstvu. Ker mi je to delo dopuščalo veliko prostega časa, sem le tega izkoristila za potovanje in raziskovanje Anglije in okolice. Imela sem priložnost obiskati tudi Škotsko, Irsko, s prijateljicami pa sem potovala po vsej Angliji.

Kako tujina sprejema tujce?

Kako so sprejeli tebe?

Moja izkušnja je bila izjemno pozitivna. Družina, pri kateri sem živela, me je sprejela z odprtimi rokami, pokazali so veliko zanimanja za slovensko kulturo in navade. Ker je Slovenija tako majhna in zato manj poznana, v ljudeh vzbudi več zanimanja, hkrati pa se jim zdi zanimivo, kako tujci sprejemamo njihovo kulturo in navade. Poleg Angležev sem spoznala tudi prebivalce drugih držav (Italijane, Portugalce, Argentine ...), ki so tudi z napetimi ušesi poslušali o Sloveniji, v vseh pogovorih pa so bile kulturne razlike le plus in nikoli ne nekaj negativnega. V Bishop's Stortfordu, kjer sem živela, sem obiskovala

tudi bralni klub, kjer sem se srečevala z domačini, ki so mi lokalno življenje in nasploh življenje v Angliji še bolj približali.

Kako tujino oz. Anglijo doživljaš ti?

Zame je tujina ena velika možnost za raziskovanje in učenje. Obožujem spoznavanje novih kultur, nove hrane in jezikov. Predstavlja mi svobodo, ki je v domačem okolju ne dobimo vedno. Doma smo vedno postavljeni pred pričakovanja drugih, tujina pa mi predstavlja možnost osvoboditve tega. Angleži so poznani kot bolj zaprti in zadržani, jaz pa sem imela z vsemi zelo odprte in sproščene odnose in veliko komunikacije.

Po izobrazbi si mag. prof. slovenščine.

Ti izobrazba kako pomaga?

Ne, sama izobrazba na moje življenje v tujini ni ravno vplivala. Ker pa sem zaradi študija slovenistike prebrala že ogromno romanov, ki so postavljeni v britansko območje, mi je to morda pomagalo, saj sem se preko literature že prej spoznala z nekaterimi navadami in mesti, ki sem jih kasneje obiskala.

Spomini, ki jih ustvarjaš, so neprecenljivi.

Kako se je razvila želja po odhodu v tujino?

Kaj je vzpodbudilo to odločitev?

Za odločitev, da se odpravim v tujino, me je navdihnila prijateljica Anja Ravnikar, ki je delo au pair v Angliji opravljala pred tremi leti. Videla sem, kako je ta izkušnja pozitivno vplivala nanjo, zato sem pomislila, da bi koristila tudi meni. Želela sem si novih izzivov, stopiti iz cone udobja, zato se mi je to zdela

izvrstna možnost. In tako sem združila svojo ljubezen do dela z otroki z željo po spoznavanju novega. Hkrati pa sem vedela, da bom s tem tudi izboljšala svoje znanje angleščine, ki je bila po nekaj letih po končani maturi že malo pozabljena. Seveda odločitev ni bila lahka, saj sem morala še končati magistrsko nalogo, težko je bilo zapustiti vse prijatelje in družino, hkrati pa je bila ves čas prisotna misel: »Ojoj, kaj bodo pa drugi rekli na to?!« A včasih se je treba postaviti na prvo mesto.

Česa ti tujina da največ? Kaj je njena dodana vrednost v primerjavi z domačim okoljem?

»Au pair« je definiran kot kulturna izmenjava, a zame je bila ta izkušnja več kot to. Pomenila mi je osebno rast, spoznavanje sebe, spoznavanje mojih zmožnosti in premikanje mej znotraj njih. Ne pravim, da se tega ne da doseči v domačem okolju, vendar se mi zdi, da tujina to dopušča veliko bolj. Ko si enkrat sam v tuji državi, kjer nihče ne govori tvojega jezika, kjer nimaš prijateljev en klic stran, ki bi ti lahko pomagali, si postavljen v popolnoma novo situacijo in takrat si se prisiljen znajti sam. Tega v domačem okolju ni.

Tujina prinaša tudi skrbi, mogoče ne toliko tebi kot tvojim domačim. Kako si ti dojemala njihovo skrb? Kako je tvoja dolgotrajna odsotnost vplivala na tvoj odnos s starši?

S tem ni bilo težav, za kar sem mojim staršem neskončno hvaležna. Podpirala sta me od prvega dne, ko sem sprejela odločitev, da za nekaj časa zapustim varen dom. Vedela sta, da bom živela z dobri ljudmi, zato ju ni skrbelo zame, hkrati pa smo se dvakrat na teden slišali preko video klica, tako da so bili ves čas na tekočem, kaj se dogaja z mano. Morda je ravno ta

Mermaid beach z Argentinko Renato in Portugalko Ines

dolgotrajna ločitev pozitivno vplivala na naš odnos, rekla bi, da smo vzpostavili popolnoma drugačno vez. Seveda pa brez obiska staršev in kasneje brata ni šlo.

Larisa, kot mama, poznam ta občutek. Kaj je za vas mlade dolgotrajna ločitev?

Tekom študija sem prebivala doma in nisem bila v študentskih domovih. In moja pot v tujino je predstavljala prvo resno ločitev oz. osamosvojitve od družinskih vezi in varnosti, ki jo dom predstavlja. In v mojih očeh, ko greš prvič za dalj časa od doma, je lahko en mesec že veliko. Potem pa je sčasoma vedno lažje. Za obe strani.

In ko po dolгих mesecih prideš domov. Česa si takrat najbolj želiš?

Preživeti čas z ljudmi, ki jih imam rada, torej z družino in prijatelji. Velik prostor v mojem srcu pa ima tudi domača kuhinja. Imam navado, da si naredim seznam mojih priljubljenih jedi, ki jih želim imeti na jedilniku, ko obiščem dom.

Torej se vračaš v Anglijo?

Se, še enkrat bom ponovila izkušnjo. Odhajam v drugi polovici septembra. Je bila pa odločitev tokrat težja, zaradi nešteti pričakovanj in vprašanj drugih »Zakaj pa spet?«. Težko je nekemu, ki ni izkusil življenja v tujini, razložiti zakaj in kaj me vleče nazaj.

Kaj sporočaš vsem mladim, ki se spogledujejo z mislijo odhoda v tujino?

Naj čim manj razmišljajo in samo grejo. Naj ne načrtujejo preveč in pustijo, da se njihova zgodba v tujini piše sama. Nima smisla razmišljati o tem, kdaj je pravi čas. Vedno se najdejo izgovori, zakaj ne bi šel. Treba je zbrati pogum, slediti sebi. In to je to.

Stopi na pot! – Oratorij Moravče 2023

BESEDILO: POLONA CAPUDER, FOTOGRAFIJE: ANIMATORJI

Letos se je okoli moravške cerkve med 8. in 12. avgustom odvijal oratorij, na katerem se je zbralo 170 otrok in 50 animatorjev. Že v pomladnih dneh in vse do oratorija samega smo se animatorji pripravljali na igre, kateheze, delavnice in razmišljali o dodatnih vsebinah in gostih, ki bi sooblikovali letošnji oratorij.

Animatorje predstavljamo skupina mladih iz moravške župnije in okolice, ki nam je skupno veselje do druženja in hkrati želja do priprave dogodka za otroke.

Prvi dan smo spoznali glavnega junaka letošnjega oratorija, hobita Bilba Bisagina. V jutranjem krogu smo se naučili tudi letošnjo himno, ki je nato odmevala ob vsakem koncu in začetku oratorijskega dneva. Dramska uprizoritev začetka Bilbove pustolovščine je bila rdeča nit popoldanskih iger in raznolikih delavnic, ki so jih pripravili in vodili animatorji. Otroci so se lahko udeležili domišljajske, lesne, ustvarjalne, gledališke, športne in plesne delavnice. Za kosilo so poskrbeli člani DPM Moravče, ki smo jim animatorji pomagali z grabljenjem na letošnjem evropskem prvenstvu v košnji.

Drugi dan oratorija smo se odpravili na izlet v Kranj, kjer so otroci skozi igre spoznavali mesto. Na igrah so zbirali črke, iz njih sestavili besede in nato tudi uganke, tako kot so to lahko videli početi Goluma pri jutranji zgodbi.

Tretji dan je bil tematsko obarvan. Otroci so dopoldne sodelovali pri igrah, popoldne pa so nas razveselili razni gostje, ki so popestrili oratorijsko

dogajanje. Od njih so se otroci naučili, kakšno je delo kmeta, gorskega reševalca, skavtov in lovcev.

Čez celoten **četrti dan** je potekala velika igra, ki se je odvijala okrog župnišča in tudi v gozdu v bližini Serjuč. Skupine so s tem, ko so na igrah pokazale veliko spretnosti, pridobile »denar« in pripomočke za kovanje prstanov, s katerimi so rešili Gandalfa iz kletke.

Za dodatek pa še dve cvetki z oratorija:

Otrok animatorki: *Kako boš vlomila k meni, če pa nimaš ključev od naše hiše?*

Animatorka: *Koliko pa je tehtal jelen, ki si ga ustrelil? Otrok: 105 kg, toliko kot moj ati.*

Zadnje popoldne oratorijskega dneva so se otroci udeležili različnih delavnic in popoldanskih iger. Oratorij smo sklenili s sveto mašo, ki jo je daroval župnik Kancijan Čižman, in si pomahali do naslednjega leta.

Animatorji se še enkrat zahvaljujemo staršem, da ste nam zaupali v varstvo svoje otroke, in vsem sponzorjem za pomoč pri izvedbi. Oratorij nam bo ostal v lepem spominu in nas spodbujal, da se z veseljem odzovemo na pustolovščine, ki nas čakajo na nadaljnji življenjski poti.

Člani pletarske šole Iztoka Urbanije na ekskurziji po Češki

BESEDILO in FOTOGRAFIJE: BOJANA DORIČ

Pletarska šola Iztoka Urbanije se je z začetkom pomladi zaključila.

Pletarji smo pospravili pripomočke in material, ki nam je ostal in čez leto nekateri le občasno za svoje potrebe ali ljubiteljsko spletemo košaro ali peharček. Ker je poletje čas za počitek in izlete, smo šli nekateri člani pletarske šole z Iztokovim vodstvom na ekskurzijo na Češko.

Na pot smo se opravili v petek, 11. 8. 2023. Bilo je v času, ko so Slovenijo prizadele katastrofalne poplave. Pot nas je brez nevšečnosti vodila do Šentilja in po Avstriji do mejnega prehoda Mikulov in Češki-Moravski. Moravska je dobila ime po reki Moravi. Glavno mesto Moravske je Brno, kulturno in zgodovinsko središče pa Olomouc.

Po 7 urah vožnje smo prispeli v Prostejev, kjer smo vse dni prenočevali.

Med krošnjami stoletnih dreves v ZOO Lešna

Naslednji dan smo obiskali velik živalski vrt ZOO Lešna v Zlinu. Živalski vrt Lešna je drugi najbolj obiskan in priljubljen na Češkem. Kompleks živalskega vrta se nahaja v zgodovinskem Lešenskem parku, ki je razdeljen na celine. Med krošnjami stoletnih dreves in okrasnih zelišč smo si ogledovali živali iz Afrike, Evrope, Azije ter Srednje in Južne Amerike. Ob živalskem vrtu se nahaja tudi veličastni grad Lešna in tropska dvorana.

Po ogledu smo se zapeljali v bližnje mesto Kromeriz, kjer smo imeli kosilo. Po kosilu smo se sprehodili po trgu in si ogledali mestni muzej. Na poti v Prostejev smo se ustavili v mestu Chropyne in si v mestnem gradu ogledali veliko zbirko orožja iz časov 30-letne vojne, ki je izbruhnila zaradi nasprotovanja med protestanti in katoličani.

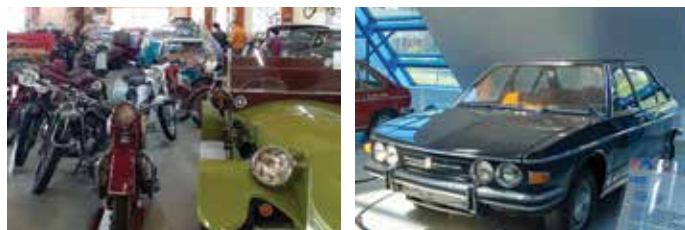

Od privatnih muzejskih zbirk do muzeja Tatre

Tretji dan je bil namenjen ogledu avtomobilov. Zapeljali smo se v mesto Koprivnica in si za

uvod ogledali zasebni AVTO-MOTO muzej. Poleg avtomobilov je bilo na ogled veliko motorjev in motornih koles.

Sledil je ogled veličastnih muzejev češkega avtomobilskega velikana Tatra. Tatra je češki proizvajalec tovornjakov, avtomobilov, avtobusov in vagonov. Ustanovljeno je bilo leta 1850. Avtomobil Prásident je bil eden izmed prvih avtomobilov v centralni Evropi.

V sklop muzejev, ki smo si jih ogledali, je bil uvrščen tudi muzej svetovno znanih atletov Emila Zatopeka in njegove žene Dane. Dana in Emil sta bila prva zakonca v športni zgodovini, ki sta v Helsinkih leta 1952 v istem dnevu osvojila vsak svojo olimpijsko zlato, Dana v metu kopija, Emil pa v maratonu.

Po kosilu smo se odpeljali še v Rožnov pod Radhoštem, kjer smo si ogledali prireditev Starodavni jarmark v Drevesnem mestu. Na ogled so bile stare lesene stavbe, folklorni program, razstava starih obrti in predmetov ter pestra ponudba na številnih stojnicah.

Emil Zátpek
in Dana
Zátopková

Morkovice – center pletarstva

Četrty dan dopoldan smo bili v tovarni v Morkovicah, kjer izdelujejo material za potrebe cvetličarskih storitev in velike pletene košare, ki jih uporabljajo v trgovinah, kjer prodajajo kruh in krušne proizvode. Material razpošiljajo po Evropi. V razstavnih prostorih smo si ogledali veliko najrazličnejših ročno izdelanih predmetov. V mestu stoji tudi muzej pletarstva, kjer so razstavljeni izdelki iz različnih časovnih obdobj in iz različnega naravnega materiala.

Dan smo zaključili z ogledom zgodovinskega mesta Olomouc. Ker smo mesto poznali že iz prejšnjih ekskurzij, smo si privoščili le kratek ogled mestnega trga, nakupili darila in spominke.

Tudi pot domov je potekala brez zapletov. Srečno smo se vrnil na svoje domove. Videli in izvedeli smo veliko zanimivega, fotografirali smo različne predmete – med njimi tudi pletene izdelke, ki nam bodo navdih, ko nam bo na pletarskem tečaju zmanjkalo idej.

Ekskurzija zeliščarske sekcije DU Moravče

BESEDILO: JOŽI SMOLE PETERKA, FOTOGRAFIJA: MIMOIDOČI

Člani zeliščarske sekcije DU Moravče smo se udeležili ekskurzije na Zeliščarsko posestvo Kolarič, ki se nahaja na Sv. Ani v Slovenskih goricah. Na zeliščarskem posestvu sta nas sprejela lastnika Danica in Jože Kolarič. Ob razlagi ga. Danice smo se sprehodili po velikem zeliščnem parku, prepolnem cvetočih, dišečih in medovitih rastlin. Otočki cvetočih dišavnic so se nastavljali soncu, ki nas je ves čas spremljalo. Razlaga, da beli vratič pomaga pri glavobolu, da je materina dušica dobra za dihala, pelin in bršljanasta grenkuljica za želodec, lan za dobro prebavo, pegasti badelj pomaga pri težavah z jetri ... Vse to smo sicer udeleženci že vedeli, vendar pa je bilo v predstavitvi še veliko vsebin, ki so bile tudi za nas, ne glede na to, da smo poznavalci tega, nove. Na sprehodu po prijetno urejeni poti, smo videli tudi rastline, ki nam niso bile poznane, izvedeli smo njihova imena in za kaj se uporabljajo. Pravo presenečenje nas je čakalo pod zeliščnim vrtom. Sredi hriba, od koder se ponuja lep razgled na okoliške bregove, se je pojavila hiška kot iz pravljice. Čajnica, kakor zemljanki rečejo domači. Varno skrita v hrib in prekrita s travnato preprogo, se postavlja s samo eno vidno steno. V njeni notranjosti pa kamniti kamin in posušena zelišča pripovedujejo zgodbo o sožitju človeka z naravo. Pogostitev, ki sta jo pripravila gostitelja, je bila v hladni senčici pod krošnjami dreves. Da ni manjkalo raznih zeliščnih napitkov, verjetno ni potrebno posebej poudariti, vendar pa so bili namazi na svežem domačem kruhu pika na i. Prijetno razpoloženi smo se sprehodili skozi kraj do istoimenske cerkve sv. Ane, kjer nam je župnik na kratko predstavil delo in življenje občanov od nastanka kraja do danes. Sledilo je kosilo in povratek domov. Vse znanje, ki smo ga pridobili ta dan, bomo združili z našim znanjem in s tem pripomogli k še boljši in učinkovitejši rabi zdravnih zelišč.

DRUŠTVO UPOKOJENCEV MORAVČE vabi na

ZELIŠČARSKO RAZSTAVO

v soboto, 28. oktobra 2023, od 10. do 18. ure
na temo VONJ PO ZELIŠČIH v Dom Društva
upokojencev Moravče, Trg svobode 5.
Vsak obiskovalec prejme darilce.

Vljudno vabljeni!

Odmev na svetovno prvenstvo v košnji v Moravčah

BESEDILO: DUŠICA KUNAVAR

Lepo je bilo brati v Novicah iz Moravske doline, da so naši vrli Moravci pripravili svetovno prvenstvo v košnji. Odlično! Naj svet ve, da v naši deželi, kljub današnji dirki v prihodnost, nismo pozabili na vrednote preteklosti.

Ravno košnja je ena od odlik načina življenja naše vasi v preteklih stoletjih. Skupna košnja in skupna žetev sta v starosvetni slovenski vasi bili prikaz čudovitega sožitja vseh vaščanov. Vsa vas je kosila na enem travniku in žela na eni njivi, dokler vse njive niso bile požete in vsi travniki pokošeni. Vsi za enega in eden za vse! – idealna oblika skupnega dela. Gospodarji so se pod vaško lipo dogovorili o vrstnem redu košnje in žetve v vasi – v terek pri Jeričevih, v sredo pri Babškovich ...

Frišna rosa, ojstra kosa, rada reže travnike

Košnja in žetev sta dolgotrajno in naporno delo v vročem poletnem soncu, a naši dedje so si znali to težko delo spremeniti v praznik. K žetvi in košnji so vaščani prihajali praznično oblečeni. Dekleta in žene v belih rokavcih in pisanih krilih, moški v belih srajcah z rdečo rutko za vratom.

Zgodaj zjutraj, ob prvi zori, so se kosci postavili v vrsto na dogovorjenem travniku. Joj, joj, da ne bi kdo zamudil! Zaspančeva sramota bi odmevala v deveto vas. S košnjo je bilo treba začeti zelo zgodaj.

Frišna rosa, ojstra kosa, rada reže travnike ... prepeva pesem.

Prvi v vrsti koscev je bil *prednjak* – lastnik travnika, njegov sin ali zet. Vsi kosci so istočasno zamahnili s koso, nihče ni smel zaostajati, saj bi za vsakega kosca bila sramota, če bi ga sosed *prekosil*. To tiho tekmo med kosci je naš jezik prevzel v vsakdanjo rabo – *prekositi* koga pomeni biti boljši. Na vsakih dvajset korakov so se kosci ustavili in nabrusili kose z oslom. Osel se imenuje kamen za brušenje kose. Med brušenjem kose so kosci srknili iz *putriha* – lesenega sodčka, ki ga je kak fantič nosil po travniku. V putrihu je bila češpljeva, hruškova ali navadna voda.

»*Kak se koscu streže, tak mu kosa reže*«, trdi star pregovor, zato se je gospodinja potrudila, da je že zelo zgodaj prinesla na travnik zajtrk – jerbas, poln kuhanega zelja, boba, zabeljenih žgancev ... hrano, ki jo je za njeno vas za dan košnje predpisoval prastar jedilnik, ki ni bil nikjer zapisan, a ga je vsaka gospodinja v vasi točno poznala in se ga točno držala.

Moja dečva, zauber dečva, rada grabi za menoj ...

Za kosci so grabljice grabile travo. Za fante in dekleta nikakor ni bilo vseeno, za katerim ko-

scem grabi katero dekle. Prav tako ni bilo vseeno, za katero žanjico je fant vezal snope. Tudi med košnjo in žetvijo so veljala nepisana, a strogo spoštovana stara pravila. Dekle-žanjica je tiho upala, da bo fant, ki ga je nosila v srcu, pri žetvi vezal snope za njo. Brez besed ji je s tem izpovedal ljubezen. Tudi fant-kosec, ki je povabil dekle, da grabi za njim, je brez besed izrekel iste besede. V pesmi jih je le še ponovil: *Moja dečva, zauber dečva, rada grabi za menoj ...*

Mi smo babo pripeljali, vi za likof boste dali.

Opoldne so kosci in grabljice težko pričakali domačo hčer, ki je na travnik prinesla južino in šopke cvetic za kosce. Nabrala jih je v lončkih na oknu svoje sobe. Vsakemu koscu je pripela šopek, nato pa je po pokošeni travi razstavila sklede z žganci, štruklji, kašo, kislim zeljem ... s tistimi jedmi, ki jih je predpisoval krajevni jedilnik za dan košnje. Sledil je čas odmora za starejše kosce in grabljice, za mlade pa je bil to čas iger in petja. Popoldne so vsi preobračali požeto travo in jo grabili v kope, da je zjutraj ne bi zmočila rosa. Če pa je bilo možno, so pokošeno travo še isti dan prepeljali v kozolec.

Zadnji voz sena je bil vedno smešno naložen. Zadaj visoko, spredaj nizko, na vrhu so sedele grabljice in kosci, med njimi pa je sedela visoka postava, narejena iz slame – baba! Voznik v narobe oblečenem suknjiču je veselo pokal z bičem. Ko se je voz bližal domačiji gospodarja požetega travnika, se je z voza oglasila pesem: *Mi smo babo pripeljali, vi za likof boste dali.*

Gospodinja, ki je ves dan pridno pekla in kuhala, je zvečer imela na mizi že vse pripravljeno za obilni likof – pojedino ob koncu dela. Še dolgo v noč je po vasi odmeval glas harmonike in veselo petje in ples koscev in grabljic.

Farno žegnanje v Pečah z blagoslovom prenovljenih prostorov župnišča

BESEDILO: DARKO BRVAR, FOTOGRAFIJE: SABINA BARLIČ

V nedeljo, 27. avgusta 2023, je v župniji Peče potekalo farno žegnanje in obenem že tretje leto zapored praznovanje občinskega praznika v počastitev Franca Pirca. Župnik Kancijan Čižman je na začetku blagoslovil prenovljeno kapelo s Plečnikovim oltarjem, župnijsko pisarno in učilnico v župnišču. Sledil je blagoslov zdravilnih zelišč in čajev na t. i. »plesiš«, prostoru pred cerkvijo. Procesija je nadaljevala pot v farno cerkev sv. Jerneja, kjer je župnik daroval sveto mašo.

Poleg faranov, veliko tudi nekdanjih, ki na ta praznični dan obiščejo svoje sorodnike in prijatelje ter drugih obiskovalcev, ki že tradicionalno na ta dan obiščejo našo župnijo, sta se dogodka udeležila župan Občine Moravče dr. Milan Balažic in podžupan Janez Vidic.

Po sveti maši se je praznovanje nadaljevalo na »plesiš« pred cerkvijo s kulturnim programom, v katerem so sodelovali pevci Peškega okteta, harmonikar Matevž Mars in župan dr. Milan Balažic, ki je ob občinskem prazniku nagovoril zbrane in vsem zaželel prijetno nadaljnje druženje.

Druženje, ki je sledilo, je bilo zares prijetno, polno veselih pogovorov ob domačem pecivu in srečelovu ter ogledu stojnice z zelišči in prenovljenih prostorov v župnišču. Vsi Jerneji, Jerneje, Nejci in Neje pa so bili po tradiciji tudi obdarjeni z zeliščnimi čaji in drugimi domačimi izdelki.

Spomenik, ki stoji pred župniščem v čast Francu Pircu, vabi domače farane in tudi romarje na ogled, na postanek z molitvijo in na obujanje bogate zgodovine župnije Peče. Njegovi zavezi, dani leta 1824, da bo za več rodov naprej poskrbljeno za redno vzdrževanje župnišča ter obeh cerkva, farne cerkve sv. Jerneja in podružnične cerkve sv. Mihaela, v župniji Peče tudi po skoraj 200 letih vdano in zvesto sledijo: Pred petimi leti s temeljito obnovo glavnega oltarja farne cerkve, letos s prav tako temeljito prenovo prostorov v župnišču.

Le kdo bi vedel, kje je to?

BESEDILO: ALBINA MOČILNIKAR, BOGOMIL BRVAR, FOTOGRAFIJE: ALBINA MOČILNIKAR

Ne morem vam opisati zadrege, ko sem prvič postavila vprašanje: »Kje pa je Vojni Dol?« Vprašam prvega, drugega, tretji je vedel na približno. Na koncu vprašam našega župana. Če imamo tam odprtje prenovljenega odseka ceste, bo on zagotovo vedel, kje je to.

Naselje Vojni Dol pozna celo Wikipedija, čeprav poti do tja ne razkrije. Vasica, ki je danes del zaselka Podgorica pri Pečah, ima v uradnih dokumentih novo ime. A čar krajevnega imena ostaja. V tokratnem prispevku vas ne bomo seznanjali z novimi metri asfaltirane ceste. O tem smo že pisali v prejšnji številki, ampak enostavno le o tem, kako malo poznamo to prisrčno, ljubko in izvirno vasico, najbolj vzhodno vasico Moravške doline.

V vasici, ki je glede na trenutno prebivalstvo zelo mlada, je zgodovina pustila sledi, ki pričajo o pristnem kmečkem življenju naših prednikov. Še vedno dobro ohranjene so s kamni zidane stavbe in kašča - nema pričevalka zgodovine, ki jih je ustvarila. Rahlo dvignjeno naselje nudi pomirjujoč razgled na dolino, ki vasico ločuje z vasjo Kandrše. Z Vojnega Dola se vidi kar pet cerkva: sv. Lenart, Sv. Gora, sv. Križ, sv. Neža in sv. Florjan. Generacije, ki smo obiskovale osnovno šolo v 80. letih, se še spomnimo delovnih akcij obiranja sadja v nasadih pod vasico. O nasadih jablan ni več vidnih sledi.

Najprej izredno pozornost zbudi ime vasice »Vojni Dol«, nenavadno ime o izvoru katerega smo seveda povprašali njihove prebivalce. Po pripovedovanju domačinov ime izvira iz časov, ko so v dolini pod vasjo, v času ko je Napoleonova vojska potovala preko Slovenije, šotorili Napoleonovi vojaki. In so se udarili, ni jasno ali z domačini ali z rokovnjači. O francoskih vojakih in njihovih sledih v naši dolini piše tudi Stane Stražar v legendarni knjigi Moravska dolina. V njej

omenja, da so Francozi naše kraje med leti 1797 in 1813 okupirali trikrat. A povezave francoske vojske z imenom Vojni Dol v knjigi nismo zasledili.

Po pomoč smo se obrnili na Bogomila Brvarja, poznavalca in raziskovalca zgodovine, tudi avtorja treh knjig o razvoju in obstoju vasi na vzhodnem delu Moravške doline, ki je o izvoru imena napisal naslednje:

Krajevna imena, gledana skozi zgodovinska očala, mnogo povedo o lastnostih prostora kraja, o njegovih davnih in manj davnih

prebivalcih, so odsev zgodovinskega dogajanja v času nastanka. Za vsako krajevno ime v Moravški dolini sem našel razumno razlago, edino ime, ki je izpadlo iz tega okvira, pa je Vojni Dol. Ne moremo ga uvrstiti v skupino naselij, ki so dobila ime po značilnosti prostora, po vodi, po prebivalcih, po prometnih poteh, po dogodkih ... Izjemno uspešen avtor domoznanskih del, Stane Stražar, ki je v omenjeni knjigi Moravska dolina ohranil dokumentirano zgodovino in ljudsko izročilo, je za vsa naselja zapisal izvor njihovih imen, tudi za Vojni Dol. Zapisal je, da ime morda sega v dobo starih Slovanov, ko so vojaki za nagrado ali plačilo za vojskovanje dobili kos zemljišča, v našem primeru dol. Ker je postal vojakov, so ga imenovali Vojni dol. Ime Vojni dol je v bistvu potrjeno ime, nima nobene povezave s pravim, izvirnim imenom kraja, to je Volji dol ali Volovji dol. Znan zapis o tem naselju sega v leto 1358, 31. avgust. Župnik v Kamniku Otokar Blagoviški je takrat podaril samostanu reda sv. Klare v Škofji Loki, 35 lastnih hub, med drugim štiri v vasi Ochssental: Des aller ersten vier huben gelegen cze dem Ochssental in der Morawczer pharr (vir: Matjaž Bizjak: Otokar Blagoviški). Ochse: junec; Ochse: volovski; Ochssental: volovska dolina. Morda bi se morala beseda

Ochssental glasiti Ochsenstall, kar pomeni goveji hlev. Kakorkoli, ta vas je bila sredi 14. stoletja znana po volih oziroma goveji živini. Župniki v Pečah so v krstni in mrliški knjigi ime vasi zapisovali takole:

1831: **Woloudol** / 1832: **Voloudol** / 1839 **Voindol** /
1853: **Voludol** / 1858: **Volov Dol, Voljni Dolj** / 1872: **Validol** /
1874: **Volji dol** / 1890: **Volovji dol**

V Seznamu krajevnih imen na Kranjskem iz leta 1910 je kraj zapisan kot Volovji dol, enako tudi v Krajevnem repertoriju za Slovenijo iz leta 1922. To je zanimivo, ker je že 20. julija leta 1919 župnik v Pečah oznanil, da je »četrtak sv. maša za Franca Lovrača, Vojni dol 8«. V Krajevnem leksikonu Dravske banovine iz leta 1937 je zapisano ime Vojni dol. Zakaj se je okrog leta 1920 Volji dol preimenoval v Vojni dol, ne vemo. Morda so tako želeli vaščani, morda je kdo prebral v krstni knjigi iz leta 1839 ime Voindol.

Morda.

Vrhovčeva 100-letna vrata

BESEDILO in FOTOGRAFIJI: SABINA in MONIKA VRHOVEC

Pri družini Vrhovec na Limbarski Gori oz. na turistični kmetiji Pri Gabru je bila na prvo septembrsko nedeljo žegnanjska nedelja. Poimenovali smo jo »po krof«, saj je krof obvezni spremljevalec žegnanja. Letos je bilo še

posebno slavnostno in veselo. Obeležili smo 100-letnico ohranjenih hišnih vhodnih vrat starega očeta Franca Vrhovca, kar je tudi sedanjemu rodu uspelo ohraniti ter obdržati na domačiji.

V čast in veselje nam je bilo, da se je povabilu odzval župnik Kacijan Čižman. Z veliko pozornostjo so vsi prisotni kot tudi župnik Kacijan prisluhnili kratki zgodovini rodbine Vrhovec. Predniki naše domačije so v preteklem stoletju doživeli tako vzpone kot padce, žal pa so bile prisotne številne smrti družinskih članov.

Župnik Kacijan Čižman je poleg 100letnih vrat blagoslovil celotno domačijo, živino in vse kar je na njej. V nagovoru se je z izbranimi besedami spomnil vseh prednikov. In se jim zahvalil z darovanjem svete maše, skupno molitvijo in željo po večnem miru. Pohvalil je in se zahvalil družini Vrhovec, da so ohranili spomin na prednike in obnovili domačijo. Domačiji so dali še poseben namen – turistična

kmetija pri Gabru, le ta pa je pomembna ne samo za Vrhovčevo družino, temveč za celoten kraj in lokalno skupnost.

Vsem prisotnim se zahvaljujemo za obisk, prijetno druženje, spodbudne besede in dobre želje za prihodnost. Naši predniki so se po svoje trudili v tistih težkih časih in trenutkih. Zapustili so dediščino preteklih rodov. Zato se bomo tudi v sedanjem rodu potrudili, da bomo naslednikom zapustili domačijo v čim boljši kondiciji in ji dodali dodano vrednost, to je nadgraditev v turistično kmetijo.

Na Murovici spominska svečanost ob 80. obletnici bojev

BESEDILO: VOJKA REBOLJ, FOTOGRAFIJI: BRIGITA BARLIČ

Več spomenikov NOB v naši občini je imelo letos 80. obletnico hudih bojev, streljanj talcev in drugih žalostnih dogodkov, v kakršenkoli namen so bili postavljeni. Združenje borcev za vrednote NOB Moravče si je želelo ob teh obletnicah pri vseh spomenikih pripraviti spominske svečanosti. Zaradi skromnih sredstev se je moral upravni odbor odločiti le za enega, ostale spomenike je načrtoval za naslednja leta. Zbrali smo se torej 26. avgusta v Veliki vasi pri spomeniku NOB in grobišču, posvečenem hudim bojem na Murovici ter 23 padlim partizanom in aktivistom. Lahko pa kar takoj povemo, da bi bilo najbrž na vročem soncu sredi travnate planjave težko izvesti prireditev, če ne bi krajanji pomagali s senčenjem in klopmi.

Gotovo je Garda Slovenske vojske pridala svečan pridih tik pred pričetkom prireditve s postrojenjem ob spomeniku. Sledil je njihov častni pozdrav in izvedba himne Peškega okteta. Položen je bil venec domačega združenja. Garda je s častnim pozdravom in ob zahvali združenja zapustila prizorišče, za njo tudi praporščaki. Zaradi sončne pripeke bi bilo zelo narobe, če bi ves čas stali ob spomeniku. Mi pa smo nadaljevali s prireditvijo. S pozdravnima nagovoroma sta bila pred mikrofonom povabljeni najprej predsednik domačega združenja tov. Martin Rebolj in predsednik Pokrajinske zveze za osrednjo Slovenijo tov. Igor Kanižar. Ponosni in veseli smo bili, da je poklon žrtvam in

obletnico z nami delila prof. dr. Ljubica Jelušič, podpredsednica ZZB za vrednote NOB Slovenije. Ko je stopila k mikrofonu, je prof. dr. Jelušič s seboj vzela napisan govor, a ga ni potrebovala. Brez zapiskov nam je pripovedovala o Šlandrovi brigadi, brigadi, katere borci so bojevali tudi bitko na Murovici, o brigadi, ki je delovala tudi na območju moravškega hribovja in to območje večkrat izkoristila za prehod preko Save s Kamniškega na Dolenjsko. V izčrpnem govoru se je dotaknila tudi aktualnih dogodkov, dobrodelnosti in ljudi, ki so bili oškodovani v neurjih ter dejala, da se nanje ne sme pozabiti. V kulturnem programu je med Kajuhovimi verzi, ki so jih recitirali Matjaž Barlič, Natalija Brodar ter mlada Velikovaščana Zarja Prijatelj in Martin Grilj, Peški oktet je zapel partizanske: Na oknu, Hej brigade in Domovina naša je svobodna. Za inštrumentalno spremljavo sta skrbela Jože Setničar na trobenti in Dominik Krt na harmoniki, ki sta tudi zaključila spominsko svečanost z Ipavčevo Domovina.

Ob tej priložnosti smo imeli še prijetno dolžnost, da podelimo priznanje, srebrno plaketo, Zveze združenj borcev za vrednote NOB Slovenije tovarišu Stanislavu Mereli za »predano in uspešno utrjevanje zgodovinske resnice, vrednot in dosežkov NOB slovenskega naroda, spoštovanje žrtev in ohranjanje kulturne dediščine NOB ter vključevanje mladih rodov v uresničevanje programskih nalog Zveze«. Ob zaključku spominske svečanosti se je Moravško združenje zahvalilo obiskovalcem, nastopajočim in praporščakom ter gostoma - govornikoma. V vseh naših srcih se je čutilo spominjanje in zahvalo borcem za svobodo izbojevano pred 80 leti.

Brez krompirja pač ne gre

BESEDILO in FOTOGRAFIJE: BOJANA DORIČ

Da je v jeseni veliko dela v vrtovih, na poljih, travnikih in na drugih obdelovalnih površinah dobro vedo vsi tisti, ki jih celo leto pridno obdelujejo in se jeseni veselijo pridelkov. Eno izmed starih kmečkih opravil je tudi spravilo krompirja. Na Moravškem se s tem opravilom ukvarja še večina kmetij. V Negastrnu, na kmetiji Pr Ukanc, se priprava njive za setev krompirja začne že vsaj pol leta pred saditvijo. Gospodar Franc njivo pozno jeseni pognoji s hlevskim gnojem in jo nato zorje. Spomladi, v aprilu, po veliki noči, njivo prevleče z brano in jo s tem zrahlja. V kmetijski zadrugi nabavi aktualni krompir za ozimnico, če je le možno, slovensko sorto krompirja. S traktorjem in priključkom za sajenje ter ob pomoči domačih, posadi veliko njivo. Sadijo po dve vrsti hkrati. Ko krompir vzkljuje, ga ročno okopljejo, nato pa ogrobijo. V mesecu maju in juniju krompir poškopijo z bio insekticidi, da se znebijo koloradskega hrošča in ličink in morebitne krompirjeve plesni.

Delo v jeseni ima mlade

Izkopavanje krompirja se lotijo ob koncu avgusta. Kakšen dan prej pokosijo krompirjevec, ga pograbi na kup, posušijo in kasneje požgejo. Dan izkopavanja krompirja je njihov kmečki praznik. Na delo povabijo sorodnike, ki radi priskočijo na pomoč. Letos smo pobirali krompir 24. 8. 2023. Na zelo vroč dan. Z delom smo pričeli že zgodaj zjutraj. Gospodar je vozil traktor od vrste do vrste, Matevž pa je upravljal z izkopalnikom za krompir in skrbel, da so gomolji padali na tla. Pobiralci smo bili razporejeni po celi dolžini njive, pobirali gomolje in jih metali na kupe. Kar hitro smo postali uigrana ekipa in krompir je bil kmalu zunaj. Po kratkem počitku in pogasitvi žeje smo začeli krompir iz kupov na njivi zbirati v lesene zaboje - gajbe. Najprej smo pobrali debelejši ter nepoškodovan krompir, nato drobnega, nazadnje pa smo z njive pobrali še gnilega in nagnitega. Še predno je ura na zvoniku cerkve pri sv. Mohorju pozvonila opoldan, smo končali z delom.

Gajbice so možje s traktorjem odpeljali na kmetijo. V klet, ki ima tla iz zemlje, zidovi pa so kamniti in se temperatura giblje okoli 8–10 stopinj, so stresli ves nabran krompir. Tu bo varno shranjen pred vročino in mrazom ter čakal odjemalce tudi do naslednjega junija.

Po končanem delu nas je v domači kuhinji pričakalo pravo praznično kosilo, ki ga je pripravila gospodinja Cilka. Kljub utrujenosti smo se urno lotili dobrot na mizi.

To je le eno od jesenskih opravil na kmetih. Stari rek pravi, *da ima delo v jeseni mlade*. To drži, saj imamo vsi, ki obdelujemo vrtove ali večje obdelovalne površine, v jeseni polne roke dela s spravili pridelkov in pripravo zemlje za naslednjo sezono.

Krompir velja za eno najbolj hranljivih rastlin na svetu. Ne vsebuje maščob in holesterola in ima manj kalorij od kruha, riža in testenin. Je vir mineralov, kot so kalij, baker in mangan, v manjših količinah pa vsebuje tudi magnezij in železo. Vsebuje vitamin C in vitamin B6, ki imata vlogo pri delovanju imunskega sistema. Krompir je odličen dodatek k zdravi prehrani, pod pogojem, da ga ne cvremo. Flavonoidi, ki jih vsebuje krompir, ščitijo pred boleznimi srca in ožilja, pred boleznimi dihalnih poti in pred rakom. Mladi gomolji vsebujejo več sladkorja, vitamina C in vode, stari pa več škroba.

Bele štoklje imajo v Moravčah varuhe

BESEDILO: BOJANA DORIČ, FOTOGRAFIJE: FRENK KODERMAN

2021 nagrajen s **Priznanjem za naravovarstvena prizadevanja pri ohranjanju ptic in njihovih življenjskih prostorov.**

Na družabnem dogodku so udeležencem organizatorji predstavili bele štoklje v Sloveniji. Nagovorili so jih gostje in jim pripravili pogostitev, priložnostna darila in otroške delavnice. Tudi Frenk je imel priložnost udeležencem predstaviti prizadevanja cele družine pri ohranjanju bele štoklje in opravljanje plemenitega dela, ki jim prinaša srečo in jim je v ponos. Prav ob obletnici v društvu beležijo rekordno zasedenost gnezd. Iz gnezd je letos poletelo okoli 480 mladih štokelj.

Varuhi štoklje so posamezniki, ki skrbijo za gnezda, spremljajo potek gnezdenja ali štokljam kakor koli pomagajo.

Letos praznujemo 25-letnico popisa bele štoklje v Sloveniji. Prvo srečanje varuhov bele štoklje 29. julija 2023 je bilo na Griču pri Klevevžu v občini Šmarješke toplice. Na družabni dogodek je bil povabljen tudi Franc Koderman, po domače Pekovčev Frenk iz Moravč, njegova družina in prijatelji.

Njegovo prizadevanje ohranjati bele štoklje so poleg prijateljev in občanov opazili tudi v Društvu za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije. Frenkovo prvo srečanje s parom štokelj, ki si je poskušal na njihovi strehi splesti gnezdo, se je začelo leta 2019. Ker je videl, da gnezdo na strehi ne obstane, se je domislil rešitve. Na dvorišču kmetije je postavil drog in nanj pritrdil veliko gnezdišče. Pri tem mu je pomagala vsa družina. Par štokelj se je udomačil na gnezdišču in se vsako leto spomladi vračal vanj. Pri vzreji mladih štokelj je bil par vsako leto uspešnejši. V začetku se je izlegel en mladič, naslednje dva, nato 2 krat trije, letos pa rekordno – štiri mladiči. Domači so najprej videli le tri mladiče, šele kasneje ko so bili dovolj veliki vse štiri, kajti gnezdišče je zelo veliko in globoko.

Člani družine vsak dan opazujejo ptice, za njih skrbijo in redno poročajo društvu o poteku gnezdenja, bojih za gnezdo, prihodih štokelj v gnezdo in izvaljenih mladičih. Za svoj trud je bil Frenk leta

Nad Moravčami in logom, kjer se štorke največ zadržujejo, smo od konca julija in do srede avgusta lahko opazovali večje število štorke. Zbirale so se v jato, preletavale travnike in hiše, se med seboj glasno prepirale, »klepetale«, iskale hrano in sredi avgusta odletele. Nad njimi so bili vidno navdušeni tudi obiskovalci evropskega prvenstva v ročni košnji trave, saj je belim štorkljam ravno na tekmovalno nedeljo konec julija hrana v neposredni bližini mokrih tekmovalnih površin najbolj teknila.

BREZPLAČNI PREVOZI ZA STAROSTNIKE V OBČINI MORAVČE - S SRCEM NA POTI

Občina Moravče je vključena v vseslovenski humanitarni projekt za mobilnost starejših PROSTOFER, s katerim se izvajajo brezplačni prevozi starejših občanov.

Komu je namenjen Prostofer?

Brezplačni prevozi so namenjeni vsem tistim starejšim, ki:

- ne vozijo sami,
- nimajo sorodnikov, ki bi imeli prosti čas takrat, ko potrebujejo prevoz,
- imajo nižje mesečne dohodke,
- imajo slabše povezave z javnimi prevoznimi sredstvi.

Brezplačni prevozi starejšim omogočajo lažjo dostopnost do zdravniške oskrbe (npr. v zdravstveni dom, bolnišnice), javnih ustanov (občine, upravne enote), trgovinskih centrov ipd.

Kaj je potrebno storiti, če se želite dogovoriti za brezplačni prevoz?

Uporabnik, ki potrebuje brezplačni prevoz, naredi naslednje:

1. Pokliče na **brezplačno številko 080 10 10**.
2. V komunikacijskem centru zabeleži njegove podatke in lokacijo prevoza. Klicni center nato obvesti prostovoljnega voznika o prevozu in to sporoči uporabniku, za katerega se opravi prevoz.
3. Vozilo zagotovi OBČINA MORAVČE, poskrbljeno je tudi za zavarovanje tako voznika kot sopotnikov.
4. **Klicni center je na voljo za rezervacije prevozov uporabnikov vsak delovnik med 8. in 18. uro, rezervacijo prevoza pa je potrebno najaviti vsaj tri dni pred izvedbo storitve.**
5. Vozniki prostovoljci bodo prevoze opravljali od ponedeljka do petka med 8. in 16. uro, izjemoma pa se lahko dnevi in ure tudi prilagodijo potrebam.

V kolikor bo zaradi poslabšanja epidemioloških razmer prišlo do sprememb pri izvajanju prevozov starejših, vas bomo o tem obveščali preko objav na občinski spletni strani www.moravce.si

PROSTOFER
PROSTVOLJNI ŠOFER

Kako premagati zgago s pomočjo samozdravljenja?

BESEDILO: LIDIJA JERAS, farm. teh.

Gastroezofagealna refluksna bolezen (GERB) se lahko pojavi pri ljudeh vseh starosti. Glavni simptom bolezni je zgaga, ki se kaže kot pekoča bolečina v želodcu, žlički oz. za prsnico. Pojavlja se lahko tudi kislo spahovanje. Težave se pojavijo, ko delovanje mišice zapiralke ni pravilno. Če se mišica zapiralka ne zapre popolnoma ali se prepogosto odpira, se želodčna vsebina vrača v požiralnik in grlo. Stik želodčne vsebine s sluznico požiralnika občutimo kot zgago. S pravilnim pristopom lahko olajšamo in obvladamo zgago.

Prilagoditev prehrane

Izogibamo se hrani bogati z maščobami, zelo vroči in ledeno mrzli hrani, začimbam, pekoči hrani. Omejimo vnos kislih živil, čokolade in kave. Priporoča se uživanje manjših obrokov hrane večkrat dnevno, ne jemo vsaj dve uri pred spanjem. Med hranjenjem sedimo pokonci, jemo počasi, hrano dobro prežvečimo.

Sprememba življenjskega sloga

Dvignemo vzglavje postelje s pomočjo vzglavnika ter se izogibamo ležanju takoj po obroku. Tesna oblačila lahko poslabšajo simptome GERB-a. Ohranjamo zdravo telesno maso in opustimo kajenje. Svetuje se redna fizična aktivnosti, vsaj 30 min na dan. Prakticiramo sprostitvene tehnike (meditacija in globoko dihanje), ki zmanjšujejo stres.

Uporaba zelišč, ki blagodejno delujejo na želodec

Za pripravo čaja lahko uporabimo: cvet prave kamilice, islandski lišaj, liste poprove mete, zel pravega pelina, korenino zdravilne špajke, korenino golostebelnega sladkega korena. V lekarni lahko kupimo tudi tinkturo za želodec iz kombinacije naštetih zelišč.

Uporaba zdravil brez recepta

Antacidi hitro nevtralizirajo želodčno kislino in olajšajo simptome. Delovati začnejo hitro, vendar učinkujejo kratkotrajno, zato jih je treba jemati večkrat na dan. **Zaviralci protonske črpalke** preprečujejo izločanje kisline. Mednje sodijo zdravila s pantoprazolom in se lahko kupijo brez recepta. Zdravila s pantoprazolom je priporočljivo jemati zjutraj na prazen želodec, vsaj 1 uro pred obrokom. Nastop delovanja je počasnejši kot pri antacidih, delujejo pa do 24 ur. Za boljši učinek jih je priporočljivo jemati vsaj 2–3 dni zaporedoma. Če se simptomi po dveh tednih rednega jemanja ne izboljšajo, se je potrebno posvetovati z zdravnikom.

V lekarni vam bomo z veseljem svetovali o najbolj primernem načinu samozdravljenja. Kljub temu pa je nujno, da se ob vztrajajočih simptomih ali ob poslabšanju simptomov posvetujete z zdravnikom, da se izključijo morebitne druge bolezni.

**LEKARNIŠKA
PODRUŽNICA MORAVČE**
TRG SVOBODE 2, 1251 MORAVČE
WWW.MESTNELEKARNE.SI

DELOVNI ČAS

PONEDELJEK 12.00-19.00
TOREK 7.30-14.00
SREDA 13.00-19.00
ČETREK 7.30-14.00
PETEK 7.30-14.00
PRVA SOBOTA V MESECU 8.00-12.00

(01) 777 02 45

LEKARNA.MORAVCE@MESTNELEKARNE.SI

Moto klub Rokovnjači z Godbo Moravče praznoval jubilej v Lukovici

BESEDILO in FOTOGRAFIJE: ANŽE KOČAR, MIHA JERMAN, MOTO KLUB ROKOVNJAČI

Vsoboto, 2. septembra, je »Na placu« v Vrbi potekalo praznovanje 20. obletnice delovanja Moto kluba Rokovnjači, ki je tesno povezan tudi z občino Moravče, od koder prihajajo številni člani. Že vrsto let mesto podpredsednika zaseda Grega Cerar z Dol.

Dogajanje se je pričelo ob 13. uri z otroškim programom in stojnicami. Kmalu so se na prizorišče začeli zgrinjati motoristi in mopedisti, ki so se pripravljali na panoramsko vožnjo, le ta se je začela ob 15. uri. Več kot 70 udeležencev se je zapeljalo po dolini Črnega grabna do Trojan, skozi Izlake do gostišča v Vidrgi, kjer je bil krajši postanek. Skozi Moravče so se okoli 17. ure vrnili na prizorišče.

Takrat se je dogajanje preselilo pred veliki oder na travniku ob potoku Radomlja s pričetkom moto iger. Najbolj pogumni so se pomerili v metu diska in hitrostnem pitju hmeljevega soka.

Koncertni del je začela skupina *Presnete kasete*. Za njimi je sledil uradni del s pozdravnim nagovorom častnih gostov, v katerem je sodelovala **Godba Moravče**. Na kratki slavnostni akademiji je predsednik AMZS Andrej Brglez našemu članu **Vladimirju Andrejki – Dadiju** podelil častni znaki AMZS. Za prejet znak nagrajencu iskreno čestitamo.

Ob nestrpnem pričakovanju zvezde večera – **skupine Orlek**, se je vzdušje in število udeležencev stopnjevalo do vrhunca. Koncert je po pričakovanjih ponudil pravo energijo in pripravil številne obiskovalce k petju in plesu. Sledil je artistični nastop plesalke Nine, ki se je v drugem delu nastopa poigravala z ognjem. Ob vstopu v nov dan (po 24.00 uri) je priložnost za nastop dobila skupina **Ar'n'Bi**, ki je s popularno glasbo razvnela še mlajšo generacijo obiskovalcev.

Dogodek je bil za Moto klub Rokovnjači uspešno izveden, za kar se zahvaljujemo vsem sponzorjem in partnerjem. Zahvaljujemo se tudi vsem, ki ste se odločili za **nakup majice DARUJ**. Prejeta sredstva prodaje (1.500 €) smo namenili akciji Stopimo skupaj, ki jo Občina Lukovica organizira za pomoč v poplavi prizadeti družini Nakrst – Kosmač.

V nedeljo, 1. oktobra, vas znova vabimo v našo družbo. S skupinsko vožnjo s pričetkom ob 10.00 izpred klubskih prostorov v Vrbi bomo zaključili letošnjo motoristično sezono.

Obvestilo Centra za socialno delo Domžale

Od 2. 9.2023 dalje so na voljo dodatne oblike pomoči za gospodinjstva, ki so jim poplave povzročile škodo.

Vse informacije o možnih oblikah pomoči po poplavah so dostopne na povezavi: **Informacije in ukrepi za gospodinjstva, ki so jim poplave povzročile škodo | GOV.SI**

Na voljo vam je tudi telefonska številka 114, ki deluje vsak delovni dan med 8. in 16. uro in ob sobotah med 8. in 13. uro. Ob morebitnih spremenjenih okoliščinah se lahko delovni čas klicnega centra temu prilagodi.

Pomoč na našem CSD vam je dostopna po običajnem urniku, v dogovoru z občinami in humanitarnimi organizacijami bomo prisotni tudi na terenu.

V zadnjih dneh smo prejeli ogromno količino vlog za izredno denarno socialno pomoč po poplavah.

Stiske poplavljenih oseb rešujemo prednostno, zato prihaja lahko na drugih področjih do zaostankov.

Javni vzgojno izobraževalni zavod Osnovna šola Jurija Vege, Vegova ulica 38, 1251 Moravče,
ki ga zastopa ravnateljica Suzana Cvirn Guček, objavlja

Javni razpis za najem šolskih prostorov Osnovne šole Jurija Vege za šolsko leto 2023/2024

1. PREDMET RAZPISA

Predmet razpisa je oddaja v najem naslednjih prostorov, s katerimi razpolaga Osnovna šola Jurija Vege:

- telovadnica podružnične šole, s pripadajočimi garderobnimi prostori,
- telovadnica vzgojno varstvene enote Vojke Napokoj (spodnji vrtec),
- učilnice.

Najemnikom bodo lahko dodeljeni termini po zaključku obveznega, izbirnega ter razširjenega programa šole (pouk, izbirni predmeti, interesne dejavnosti), in sicer:

- od ponedeljka do petka od *predvidoma* 16.00 do 22.00 ure na vseh lokacijah in
- v soboto in nedeljo od *predvidoma* 8.00 do 22.00 ure.

Prostori bodo najemniku dodeljeni za najem šolskih prostorov **za šolsko leto 2023/2024** pod pogoji ob sklenitvi najemnega razmerja.

Ko v šolskih prostorih potekajo šolska tekmovanja, prireditve ali druge dejavnosti šole, si Osnovna šola Jurija Vege pridržuje pravico odpovedati termin najema, o čemer najemnika predhodno obvesti.

Uporabo za čas šolskih počitnic in praznikov je obvezno predhodno najaviti v tajništvo šole pred izvedbo.

Prednost pri dodelitvi prostorov in terminov za najem šolskih prostorov bo določena po naslednjem vrstnem redu:

- izvajalci športnih in rekreativnih programov za otroke in mladino v občini Moravče,
- izvajalci športnih in rekreativnih programov, ki izvajajo programe, katerih udeleženci so občani in občanke občine Moravče,
- društva oziroma klubi s sedežem v občini Moravče,
- drugi zainteresirani uporabniki.

2. ODDAJA VLOGE

Vlogo naj društvo, klub ali drug zainteresiran uporabnik vloži na obrazcu, ki se nahaja na spletni strani šole. **Vlogo oddajte osebno, po pošti na naslov »Osnovna šola Jurija Vege, Vegova ul. 38, 1251 Moravče« ali na e-naslov: nada.osolnik@osmoravce.si, s pripisom »VLOGA ZA NAJEM ŠOLSKEGA PROSTORA«. Rok za oddajo vloge je 22. 09. 2023.**

Vloge, ki bodo oddane po datumu za oddajo, bodo upoštewane, če šolski prostori ne bodo zasedeni v razpisanih terminih.

Potencialni uporabniki/najemniki bodo o dodelitvi termina obveščeni najkasneje do **29. 9. 2023**. Uporaba prostorov bo mogoča po podpisu pogodbe od **2. 10. 2023 dalje** oz. po predhodnem dogovoru lahko tudi prej.

3. SKLENITEV NAJEMNE POGODBE

Osnovna šola Jurija Vege bo z najemniki sklenila najemne pogodbe, v katerih bodo med drugim opredeljeni prostor najema, termin in čas najema, cena uporabe na uro najema ter ostale obveznosti najemnika v zvezi z uporabo šolskih prostorov. Morebitno oddajanje prostorov s strani najemnika drugemu najemniku (podnajem) pomeni takojšnjo prekinitev pogodbe.

Cena za 1 uro (60 min) uporabe/najema prostorov je razvidna iz spodnje razpredelnice. Najemnina se obračuna po ceniku, ki ga je potrdil na 7. redni seji Občinski svet Občine Moravče, dne 7. 6. 2023.

ZAP. ŠT.	VSEBINA	POLNA CENA BREZ DDV	ZNIŽANA CENA BREZ DDV	SUBVENCIONIRANA CENA BREZ DDV
1.	TELOVADNICA POŠ VRHPOLJE	19,30 EUR	7,70 EUR	3,85 EUR
2.	TELOVADNICA VRTEC	18,86 EUR	4,46 EUR	2,23 EUR
3.	UČILNICA MATIČNA ŠOLA- POŠ	3,47 EUR	/	/

ZBIRANJE NEVARNIH ODPADKOV

OBČINA	DATUM	URA	KRAJ	LOKACIJA
DOMŽALE	2. 10. 2023	14.30-16.00	KS Dragomelj – Pšata	Pri osnovni šoli
		16.30-18.00	KS Slavka Šlandra	Parkirišče Bistra (N.Tesla 16) – pri vrtcu
	3. 10. 2023	14.30-16.00	KS Venclja Perka	Parkirišče pri tržnici
		16.30-18.00	KS Simona Jenka	Parkirišče Prodnik d.o.o., Savska cesta 34
	4. 10. 2023	14.30-16.00	KS Jarše – Rodica	Pri gasilskem domu
		16.30-18.00	KS Vir	Pri uvozu na Avtoodpad
	5. 10. 2023	14.30-16.00	KS Dob	Športni park (pri nogometnem igrišču)
		16.30-18.00	KS Ihan	Športni park
	6. 10. 2023	14.00-16.00	KS Krtina	Pri zbirališču mleka v Brezjah
		16.30-18.00	KS Homec – Nožice	Pri gasilskem domu
	7. 10. 2023	09.00-10.30	KS Radomlje	Pri parkirišču Kulturnega doma
		11.00-12.30	KS Rova	Pri gasilskem domu
13.00-14.30		KS Preserje	Ob križišču Igriške in Bistriške ulice	
LUKOVICA	9. 10. 2023	14.00-15.00	Blagovica	Pri pošti
		15.30-16.30	Lukovica	Pri ekološkem otoku na Maklenovcu
		17.00-19.30	Trojane	Pri gasilskem domu
MORAVČE	10. 10. 2023	14.00-15.00	Krašče	Pri gasilskem domu
		15.30-18.30	Moravče	Pri gasilskem domu
		19.00-20.00	Peče	Pri gasilskem domu
TRZIN	11. 10. 2023	15.30-17.00	Trzin	Na parkirišču pred trgovino Mercator
		17.30-19.00	Trzin	Na dvorišču Mengeške 9, Trzin
MENGEŠ	12. 10. 2023	14.30-20.00	Mengeš	Za Kulturnim domom na Slovenski cesti 30

KAKO RAVNATI Z NEVARNIMI ODPADKI?

- ★ Nevarne odpadke hranite v originalni embalaži, ki naj bo dobro zaprta, da med prevozom na zbirno mesto ne pride do razlitja vsebine.
- ★ Tekoči odpadki naj bodo v zaprti posodi.
- ★ Ostri odpadki morajo biti v zaprti posodi iz stekla ali trde plastike.
- ★ Pomembno je, da se odpadki med seboj ne mešajo, saj to lahko povzroči nepredvideno reakcijo med različnimi snovmi.
- ★ Odpadke naj prinesejo polnoletne osebe, ki bodo pri rokovanju z njimi upoštevale varstveno tehnična navodila, ki ste jih dobili z nakupom izdelka, iz katerega je odpadek nastal.
- ★ Dokler nevarnih odpadkov ne oddate v akciji zbiranja, jih hranite na suhem, varnem in otrokom nedosegljivem mestu.

Pomembno! Nevarni odpadki lahko zaradi svoje sestave ob nepravilnem odlaganju onesnažijo okolje, podtalnico ali druge dragocene vodne vire. Zato nevarnih odpadkov NE SMEMO odlagati v navadne zabojnike za odpadke ali v naravo, prav tako pa jih ne smemo zlivati v kanalizacijo.

Ste vedeli? Nevarne in kosovne odpadke lahko kadar koli v letu brez doplačila oddate v Centru za ravnanje z odpadki Dob.

KAJ SPADA MED NEVARNE ODPADKE?

Akumulatorji, baterije, zdravila, pesticidi, barve, laki, topila, razredčila, lepila, kozmetika, čistila, neonske cevi, odpadno jedilno in motorno olje, pločevinke s potisnim plinom, embalaža, onesnažena z nevarnimi snovmi ...

Javno komunalno podjetje Prodnik d.o.o.
Savska 34, 1230 Domžale | 01/729-54-30
info@jkgp-prodnik.si | www.prodnik.si

PRODNIK
Javno komunalno podjetje

POMEMBNO! Izdelki, ki vsebujejo nevarne snovi, so označeni s posebnimi simboli, kot so:

Eksplozivno

Jedko

Okolju nevarno

Vnetljivo

Zdravju škodljivo

Strupeno

Razvojni center Srca Slovenije objavlja

RAZPIS

za pridobitev/podaljšanje pravice do uporabe kolektivne blagovne znamke Srca Slovenije za leto 2023, ki je vzpostavljena po modelu Izvorno slovensko in članica Mreže KBZ Izvorno slovensko

S kolektivno blagovno znamko Srca Slovenije poudarjamo in izpostavljamo prepoznavnost ter kakovost pridelkov in živilskih izdelkov, rokodelskih izdelkov in izdelkov unikatnega ter industrijskega oblikovanja ter vodenih doživetij in njihovih ponudnikov na območju podeljevanja pravice do uporabe KBZ Srca Slovenije.

Za pridobitev pravice do uporabe KBZ Srca Slovenije se lahko prijavijo registrirane pravne ali fizične osebe s sedežem na območju občin Srca Slovenije (Dol pri Ljubljani, Kamnik, Litija, Lukovica, Mengeš, Moravče, Šmartno pri Litiji), ki ponujajo pridelke, izdelke in storitve, kateri izpolnjujejo naslednje splošne pogoje:

- so pridelani oz. proizvedeni, opremljeni in ponujeni po zakonsko določenih predpisih in standardih na območju občin Srca Slovenije,
- so pridelani oz. proizvedeni in opremljeni na naravi in ljudem čimbolj prijazen in trajnosten način,
- celotna proizvodnja (nabava živil in gradiv ter storitev) in prodaja sta sledljivi,
 - zagotavljajo ustrezno visoko kakovost,
 - izvor-poreklo idej, gradiv, živil, vzorcev, postopkov izdelave izdelkov oz. izvedbe storitev mora biti vsaj 70 % iz območja, ki ga pokriva KBZ Srca Slovenije oz. 100 % iz območja Slovenije, razen, če gradiv oz. živil za določene izdelke/storitve ni mogoče zagotoviti v Sloveniji, nosijo pa močno zgodbo opredeljenega območja,
 - rokodelski izdelki in izdelki unikatnega in industrijskega oblikovanja temeljijo predvsem na naravnih gradivih in gradivih, ki so značilna za območje podeljevanja pravice do uporabe KBZ in upoštevajo

rokodelsko kulturno dediščino ter umetniški vtis območja,

- vodena doživetja omogočajo izjemne izkušnje lokalnega/regionalnega okolja, ki temeljijo na naravnih vrednotah in kulturni dediščini ter življenju na območju Srca Slovenije, udeležencem pa omogočajo osebno rast in nepozabno doživetje,
- so opremljeni s celostno komunikacijsko podobo (embalaža, etiketa), zgodbo, sloganom v slovenskem in angleškem jeziku, (navodili za uporabo) in ceno primerno za na prodajno polico.

Za prijavitelje iz občine Moravče je prijava plačljiva po veljavnem ceniku. Prijavijo lahko do pet (5) izdelkov, pri čemer se serija izdelkov šteje kot en (1) izdelek.

Termini ocenjevanj v letu 2023:

Ocenjevanje pridelkov in živilskih izdelkov bo potekalo **13. 10. 2023** med 9.00 in 12.00 v prostorih Razvojnega centra Srca Slovenije naslov Kidričeva cesta 1, 1270 Litija.

Rok za prijave: **6. 10. 2023.**

Izdelke dostavite za ocenjevanje 12. 10. 2023 med 9.00 in 15.00 v prostore Razvojnega centra Srca Slovenije naslov Kidričeva cesta 1, 1270 Litija oz. se s koordinatorjem dogovorite za drug termin dostave.

Za ocenjevanje dostavite **dva (2) primera pridelkov in živilskih izdelkov**. Razvojni center Srca Slovenije lahko zadrži izdelke za potrebe predstavitev in promocij.

Ocenjevanje rokodelskih izdelkov in izdelkov unikatnega ter industrijskega oblikovanja bo potekalo **13. 10. 2023** med 12.00 in 15.00 v prostorih Razvojnega centra Srca Slovenije naslov Kidričeva cesta 1, 1270 Litija.

Rok za prijave: 6. 10. 2023.

Izdelke dostavite za ocenjevanje 12. 10. 2023 med 9.00 in 15.00 v prostore Razvojnega centra Srca Slovenije naslov Kidričeva cesta 1, 1270 Litija oz. se s koordinatorjem dogovorite za drug termin dostave.

Za ocenjevanje dostavite **en (1) primer rokodelskega izdelka**. Razvojni center Srca Slovenije lahko zadrži izdelke za potrebe predstavitev in promocij.

Ocenjevanje vodenih doživetij bo potekalo **3. 11. 2023.**

Rok za prijave: **27. 10. 2023.**

Koordinator ocenjevanja vam bo **javil uro** – kdaj vas bo obiskala Strokovna komisija za ocenjevanje in ocenila vodeno doživetje.

Obrazce za prijavo na razpis najdete na spletni strani Razvojnega centra Srca Slovenije: <https://srce-slovenije.si/kolektivna-trzna-znamka-srce-slovenije/razpis-za- pridobitev-certifikata-kakovosti/>.

Za podrobne informacije in pomoč pri prijavih so na voljo koordinatorji:

Pridelki in živilski izdelki:

Tina Pregel, 01 89 62 714, tina.pregel@razvoj.si

Rokodelski izdelki:

Tina Vatovec, 01 89 62 713, tina.vatovec@razvoj.si

Vodena doživetja:

Mojca Hauptman, 051 312 739, mojca.hauptman@visitlitija.si

Veselimo se sodelovanja in se zavedamo, da lahko le z vašo pomočjo dosežemo višjo kakovost in prepoznavnost ponudbe z lokalno dodano vrednostjo certificirane s KBZ Srce Slovenije.

HOKEJSKI KLUB
PREVOJE

NOVA SEZONA
2023/2024

NOVI VPISI!
FANTJE IN PUNCE OD 5. LETA DALJE

TRENINGI NA ROLERJIH V
DVORANI RCU LUKOVICA

POSTANI HOKEJIST TUDI TI!

ZA ZAČETNIKE STARE OD 5. DO 10. LETA
JE NA VOLJO KLUBSKA HOKEJSKA OPREMA

KONTAKT
041 929 307

HOKEJSKI KLUB PREVOJE

KOŠARKARSKO DRUŠTVO MORAVČE

VABIMO K VPISU V ŠOLO KOŠARKE

KOGA? VSE FANTE IN DEKLETA
OD 1. DO 9. RAZREDA OŠ

KAM? ŠPORTNA DVORANA
PRIMOŽA PETERKE MORAVČE

KDAJ? OD PRVEGA OKTOBRA DALJE

pridruži se nam in postani košarkar/ica

INFO: Aljaž Korošec / 031 532 899
Majo Košak / 040 748 681
kdmoravce@gmail.com

KOT DARILO OB VPISU, PREJME VSAK OTROK KOŠARKARSKO ŽOGO

Upis

BESEDILO: LJUDMILA NOVAK, poslanka Evropskega parlamenta

Za zaščito potrošnikov in prizadetih v katastrofalnih poplavah

V Evropskem parlamentu smo pred letošnjo jesenjo predlagali nadaljnjo okrepitev zaščite potrošnikov pred nestanovitnostjo cen na energetske trgu, ki se je pojavila kot rezultat ruske agresije v Ukrajini in pandemije Covid-19.

Prepričani smo, da imajo potrošniki pravico do pogodb z dobavitelji elektrike s fiksno ceno in do pogodb z dinamično ceno, medtem ko je dobaviteljem treba prepovedati, da bi lahko enostransko spreminjali pogodbenne pogoje. Cilj predloga Evropskega parlamenta je zagotoviti, da bodo vsi potrošniki, pa tudi mala podjetja, imeli koristi od dolgoročnih, dostopnih in stabilnih cen energentov ter tako ublažiti vpliv nenadnih cenovnih šokov.

Evropski parlament s tem predlogom Evropski komisiji postavlja državljane v središče oblikovanja trga z električno energijo, saj podjetjem prepoveduje zmanjšanje električne energije ranljivim in ogroženim odjemalcem, spodbuja pravico do souporabe energije, zmanjšuje skoke cen in spodbuja dostopne cene za državljane in podjetja.

Ob tem pa je potrebno še posebej poudariti, da se v Evropskem parlamentu zavzemamo za to, da države EU dobaviteljem prepovedo možnost prekinitve dobave električne energije ranljivim odjemalcem, pri čemer dobavitelji zahtevajo od teh odjemalcev uporabo predplačilnih sistemov za dobavo energije, ki so dražji.

Poplave v Sloveniji in neomajna pomoč EU

Medtem Slovenija ob katastrofalnih poplavah potrebuje pomoč. Evropske institucije, na čelu z Evropsko komisijo, pa so že zagotovile, da prizadeti v poplavah ne bodo ostali sami. Slovenija bo tako še letos deležna izdatne in hitre pomoči, saj bo iz solidarnostnega sklada EU namenjenih 100 milijonov, leta 2024 pa še 300 milijonov evrov. Evropska komisija bo tudi v največji možni meri prožna pri spreminjanju programov in projektov, za katere bo zaprosila Slovenija, zlasti pri koheziji. Za obnovo po poplavah bo naša domovina lahko namenila velik del od 3,3 milijarde evrov, ki so ji do leta 2027 na voljo v okviru kohezijske politike. Na voljo pa bodo tudi sredstva iz mehanizma EU za okrepanje in odpornost. Solidarnost je ena od temeljnih vrlin slovenskega naroda. Vesela sem, da je to prepoznala tudi predsednica Evropske komisije Ursula von der Leyen in nemudoma napovedala pomoč EU. Poplavljenih je bilo več deset tisoč domov in več deset tisoč družin je obupanih, kako bodo preživele v prihodnjih tednih in mesecih. A sporočilo EU je jasno: pomoč bo hitra in učinkovita in na nikogar ne bomo pozabili. Za izplačilo teh pomoči pa mora slovenska vlada nemudoma pripraviti vso potrebno dokumentacijo in ustrezne projekte, sicer ne bomo ujeli predpisanih rokov. Kar pa bi bila zares velika škoda za ljudi, ki nujno potrebujejo pomoč.

Tako tiho,
skromno si živel,
žal na koncu
nepravično si trpel.
Zdaj rešen vseh si bolečin,
za tabo ostal bo lep,
a boleč spomin.

Zahvala

V 75. letu nas je zapustil naš dragi mož, oče, dedek, tast in brat

Bregar France

Iskrena zahvala vsem sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje in za darovane sveče, ki jih bomo tudi z mislijo na vas prižigali na njegovem grobu. Iskrena hvala župniku Kancijanju Čižmanu za lepo opravljen obred, izvajalcem pogrebnega zavoda Vrbančič, dr. Starbku ter bližnjim sosedom za skrb in pomoč.

Hvala vsem, ki ste ge pospremili na njegovi zadnji poti in ga ohranili v lepem spominu.

Vsi njegovi

V slovo in spomin

Ciril Vrečar

(1948-2023)

Jerica Vrečar

(1952-2018)

Travnarjeva iz Moravč

"In sta zletela gor poti nebu
in potonila v teman ocean.
Odtlej je eno sonce več na nebu
in eno sonce na zemlji manj."
(T. Pavček)

Hvala za vsako misel in spomin na njiju!

Domači

Avtotohiša
KRULC

Sklepanje avtomobilskih zavarovanj

NOVO SAVA
ZAVAROVALNICA

 triglav

 Urša Rems Brodar www.nissan-krulc.si ursa.rems@nissan-krulc.si 031-362-397

Nudimo tudi

Cenitve kasko škod in karoserijska popravila
vse znamke vozil / traktorjev / delovnih strojev

MIZARSTVO AVBELJ

IZDELAVA POHIŠTVA PO NAROČILU

www.mizarstvo-avbelj.si
info@mizarstvo-avbelj.si
Stegne 1, 1251 Moravče
GSM: 041 641 446

GOSTILNA IN PICERIJA

**DOSTAVA
HRANE
NA DOM**

tel.: 01 723 28 83
gsm: 040 144 783

Trg Svobode 15, 1251 Moravče
<https://www.facebook.com/PicerijapriJurku>

BARVE LAKI PIRC

Sončna ulica 1a, Domžale - Vir
NASPROTI TRGOVINE HOFER
051 647 602

ODPRTO ŽE OD 6. URE
BARVE, AVTOLAKI, ČISTILA ...

    ALCEA C.A.R.F.I.T

Očesna optika Krhlikar
Trg svobode 2, 1251 Moravče
T: 01 723 28 22, M: 040 709 232
optika.krhlikar.pe@gmail.com
www.optika-krhlikar.si

- brezplačna kontrola vida
- korekcijska očala
- sončna očala
- športna očala
- kontaktne leče

Renault care service
živi avtomobili za vse življenje

Ugodnosti za lastnike Renault vozil iz občine Moravče

25% popust na originalno motorno olje

10% popust na servis in ostale storitve*

Renault priporoča Castrol

avtohiša KRULC www.avtohiša-krulc.si
☎ 01 72-31-200

Zgoraj navedeni popusti veljajo za vse lastnike vozil Renault, ki imajo stalno ali začasno prebivališče v občini Moravče. *popust ne velja na kľuče, kartice vžiga, drobni material ter ekološko takso. Popust ni časovno omejen in velja do preklica.

NISSAN

Novi Nissan Townstar
Za vsakdanje življenje, polno dogodivščin

Prostori prtljajnik (775 litrov)
Sistem kamer 360°
Navigacijski sistem NissanConnect in povezljive storitve

7 LET* JAMSTVA

Avtohiša KRULC
že več kot 30 let pooblaščen prodajalec in serviser vozil **NISSAN**
Cesta heroja Vasje 5, 1251 Moravče www.avtohiša-krulc.si

*7-letno dodajano jamstvo vključuje 5 let jamstva ali 100.000 km (3 leta tovorniške garancije in 2 leti Nissan podaljšane jamstve) in dodaten 2 leti Nissan podaljšane jamstvo ali 100.000 km, kar nastopi prej. Podaljšano jamstvo nastane s kombinirano garancijo TRULC, Av d.o.o. in velja od izhoda tovorniške garancije pod pogoj navedenimi na žilavovalni poti in kľučki podaljšane jamstva. Podaljšano jamstvo velja pri vozi Nissan Financial Services za vsi pogodbe aktivirane do 30.6.2023. Nissan ti prrdružuje prevzo, da brezplačno zakľuče, akoji se jo podaš. Štik so simbole dostopnost avtomatna ogrevanje je odvisna od različne vozila. Priložujemo ti pravno do-nalčak v listu kombinirana poraba goriva 6,8-17,00 km. Emission CO₂ 103 - 109 g/km. Emission stopnja Euro6 Full Emission NO_x 0,011 g/km. Emission trdnost delov 0,00027g/km. Št. delov (NORM) 0,54. Vrednosti meritev porabe in emisij ustrezajo ravenmu standardu meritev WLTP (gobalno usklajen postopek testiranja za lahka vozila). Oglikov dioksid (CO₂) je neposredni prispevek k globalni ogrevalni sposobnosti ozraja. Prispevajo zlasti k čezmerno povzanih koncentracijam ozraja in posledično k povečanju ravenmu ozraja. Priložujemo ti seznam avtomobilov, ki imajo certifikat emisij CO₂ in emisij NO_x in emisij PM10 in PM2,5 ter dušikovih oksidov.

BORIS KOPITAR
SVETUJE

PREVERITE SLUH IN POSKRBITE ZANJ

POKLIČITE ZA TERMIN
059 044 055

BREZPLAČNO PREVERJANJE SLUHA IN TESTIRANJE SLUŠNIH APARATOV BTC LJUBLJANA

OBIŠČITE AUDIOBM
AUDIOBM.SI SLUŠNI CENTRI

Avtoservis Vesel
Anže Vesel s.p.

Češnjice 16b
1251 Moravče

T: 01 72 31 032
G: 041 288 075
info@servis-vesel.si

- servis in popravila vozil vseh znamk
- priprava vozil za tehnični pregled
- diagnostika vozil
- kleparska dela
- vulkanizerske storitve
- brezplačno nadomestno vozilo

Odprto: od ponedeljka do petka od 8.00 do 17.00

www.servis-vesel.si

TV - INTERNET

Slovenski in tuji TV programi z Limbarske gore in Krvavca - Kržišča. Brezžično do objekta!

ZANESLJIVO IN UGODNO!

- TV OD 16€, INTERNET od 13€, MOBILNI TELEFON od 5€/mesec
- Najboljši športni, filmski, otroški in dokumentarni programi s podnapisi
- INTERNET in IPTV signal tudi s kamniškega gradu, Krma, Ambroža, Velike Planine, Zgornje Javoršice, Kališča, Rožična, Zasavske Svete gore, Peč, Črnivca, Slivne, Sv. Miklavža

☎ 040 997 007
www.zvezdatv.si www.gorosan.com

Zvezda TV

ZANESLJIV SERVIS LCD TV

VRATA JERMAN
PRODAJA IN MONTAŽA

MARKO JERMAN s.p.
gsm.: 041 387 111
e-mail: mare.jerman@gmail.com
www: montaza-jerman.net

lipbled. **HOPPE** **GARANT**
Türen für Ihr Zuhause

izmere • svetovanje • prodaja • montaža • servis